

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Kovas - March 17, 1983 Nr.11

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Po rinkimų Europoje

Nuotaikų posūkis į dešinę, bet...

Vytautas Meškauskas

Užpereito sekmadienio rinkimai į Bonnos seimą ir Prancūzijos savivaldybes turi vieną bendrą bruožą - jie liudija visuomeninių nuotaikų posūkį į dešinę. Zinia, savivaldybių rinkimuose dažnai nulemia lokaliniai reikalai ir kandidatų asmenybės, tačiau bendras vaizdas iš toliau parodo nuotaikas: dešinieji kandidatai surinko daugiau kaip pusę balsų (50.1%), kai tuo tarpu per 1977 m. rinkimus jie gavo 46.1%. Daugumoje Prancūzijos miestų su 30,000 ar daugiau gyventojų jie turės daugumą. Dabartinės vyriausybės 6 ministrai, kurie Prancūzijoje gali ir būdami tame poste dalyvauti miestų savivaldoje, nebuvo perrinkti. Sakoma, kad balsavimo rezultatas rodo nepasitikėjimą dabartinės vyriausybės ekonomine politika, kuri su visą pasaulį apnikusiais ūkiniais sunkumais bandė kovoti pasukdama daugiau į kairę, imonių suvalstybinimą ir pan., kas nedavė gerų rezultatų.

Teigiama, kad ir Vokietijoje rinkimus nulėmė ekonominiai klausimai, nors iš pradžių - bent spaudoje - į pirmą vietą buvo iškilęs amerikiečių vidutinės distancijos raketų Vokietijos klausimas. Objektiviai sunku kaltinti buvusią socialdemokratų V. Vokietijos vyriausybę dėl sunkios ūkinės būklės. Toji yra pasaulinio pobūdžio, tačiau ji Vokietiją ištiko soc-demokratams valdant ir tokiais atvejais vyriausybė netenka pasitikėjimo. To kioje situacijoje socialdemokratų, netekę savo koalicijos liberalų partijos, ieškojo populiarumo pasisakydami prieš raketą, kurios iš viso nėra labai populiaros vokiečių tarpe, nes į jas automatiškai turės būti nutaikytos ir sovietų raketos.

Prieš raketą pasisakė ir naujas 'žaliųjų' sąjūdis, kuris daugiau ar mažiau primena 1960 metų Amerikos jaunimo nuotaikas. Kaip nekartą sakiau - Europa idėjų srityje yra 20 metų atsilikusi nuo Amerikos. Konkuruodami su 'žaliaisiais', socialdemokratams neteko nuosaikesnio elemento paramos. Tai, plus ekonominė būklė, privedė prie didžiausio jų pralaimėjimo pokario istorijoje - jie surinko 38.2% visų balsų (balsavo beveik 90% visų turinčių tą teisę), t.y. 4.7% mažiau negu gavo per 1980 m. rinkimus. Krikščionys demokratai surinko 48.8 procentus visų balsų. Tai reiškia, kad jie turės laikytis koalicijos su liberalais, kurie gavo 6.9% balsų, beveik trečdaliu mažiau negu per paskutinius rinkimus. Abi partijas sudėjus, vyriausybė gali pasi-

džiaugti labai patogia valdyti dauguma. Tarp kitko, krikščionių demokratų ir jų broliškos partijos bavarų krikščionių socialų nesugebėjimas gauti daugumos, greičiausiai užsienio politikos ministerio kėdėje paliks liberalą Genscherį. Priešingu atveju ji pakeistų bavaras Franz Josef Strauss, kurio visų kraštų liberalai labai nemėgsta.

Tokiu būdu beveik visuose svarbiausiuose laisvojo pasaulio kraštuose nuotaikos yra pakrypusios į dešinę. Ar tai leis dešiniams surasti bendrą kalbą? Teoriškai, nusiteikimas už laisvą ūkį turėtų vesti prie bendros politikos, tačiau praktiškai susiduriama su nemažais sunkumais. Imkime, pavyzdžiui, kad ir tą pačią Vokietiją. Ji mielai naudojasi JAV atominio skėčio apsauga. (Faktinai ir socialdemokratams pasisako už tą apsaugą, jei turėtų pasirinkimą tarp sovietų ir amerikiečių hegemonijos, jie tik nori didesnio atlydžio tarp super-galybių. Ne tik dėl to, kad yra fronto linijoje, bet ir todėl, kad Rytų Vokietija toliau palieka įkaitu sovietų rankose. Tol, kol Rytų Vokietija yra įkaltas, V. Vokietija nori jai galimai lengvesnės būklės, nors tai reikia išgauti kyšiais ir sovietams ir sovietų pastatytiems Rytų Vokietijos valdovams.)

Reagano administracija iš sustiprėjusios kanclerio Kohl vyriausybės gali tikėtis glaudesnio bendravimo, tačiau čia neužtenka tik noro. Šiuo metu Amerikoje vis stiprėja bal-

(Nukelta į 2 psl.)

Tautinių šokių grupė "Grandinėle" ši savaitgalį minės savo veiklos 30 metų sukaktį. Grupei nuo įsikūrimo vadovauja Liudas Sagys. Sukaktuvinis koncertas įvyks ši šeštadienį, kovo 19 d. Dievo Motinos parapijos auditorijoje.
J. Garlos nuotr.

VENEZUELOS PABALTIEČIŲ KREIPINYS Į ANDROPOVĄ

Venezuelos Baltų Sąjungos pirmininkas a. i. Algimantas Dugnas, lydimas kitų lietuvių sąjungos atstovų, lankėsi š. m. vasario 23 dieną sovietų ambasadoje Venezueloje. Atsilankymas ambasados tarnautojams buvo gana netikėtas ir delegaciją priėmė asmeniškai pradedant nuo ambasados sekretoriaus iki ministerio patarėjo imtinai. Sovietų ambasadorius Venezueloje yra estas, Ivan Vialias.

Atsilankymo metu buvo įteiktas laiškas Sov. S-gos

premjerui Andropovui, kurio pilnas tekstas vėliau buvo paskelbtas Venezuelos spaudoje.

Žemiau spausdiname šio laiško vertimą:

Vasario 16 diena tie Venezuelos piliečiai, kurie yra kilę iš Pabaltijo, mini 65-tą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. 1983 metais yra taipogi minima 730-oji sukaktis nuo karaliaus Mindaugo karūnacijos, pirmojo suvienytos Lietuvos valstybės karaliaus.

Po heroiskų kovų dėl sa-

vo laisvės, Lietuva ir jai artimos Latvijos bei Estijos respublikos panaudojo savo nepriklausomybę tam, kad dinamišku ir kūrybingu būdu kelti tautos gerbuvį. Tačiau 1940 m. birželio mėnesį, Sovietų Sąjunga užėmė Pabaltijo valstybes ginklo jėga, tuo pačiu aki-vaizdžiai sulaužydamos savo žodį duotą nepuolimo sutartyje.

Ponas Pirmininke, niekada nebuvo Lietuvos, Latvijos, Estijos istorijoje toks kruvinas laikotarpis kaip tarp 1940 metų - metais kai Hitleris ir Stalinas buvo aukščiausiam savo galios punkte - ir 1953 m. Tikrumoje tas periodas užsimezgė jau kiek anksčiau, tiksliai rugp. ir rugs. mėnesiais 1939 metų su pasirašymu nepuolimo pakto tarp nacių ir sovietų (Ribbentropo-Molotovo paktas) su pasirašymu slapto protokolo, kuriame, be jokios juridinės įsėis, buvo užleidžiamos Pabaltijo valstybės Sovietų Sąjungai. Šis tragiškas laikotarpis baigėsi su Stalino mirtimi, po to kai buvo pakauta šimtai tūkstančių lietuvių, latvių ir estų mąsiniuose išvežimuose ir žudymuose ir brutaliu kaltinimu koncentracijos stovyklose.

Minėdami sukaktį, išreiškiame mūsų dėkingumą toms vyriausybėms, kurios niekada nepripažino smurto. (Nukelta į 4 psl.)

Praėjusį sekmadienį, kovo 13 d., Clevelando skautijos surengta Kaziuko mugė buvo visapusiškai pasisekusi. Mugę atidarė lietuvių skautijos vieni iš pirmūnų vs V. Šenbergas su žmona vs Apolonija, asistuojant vadovėms ir vadovams. Nuotraukoje detalė iš mugės atidarymo. A. ir V. Šenbergai kerpa atidarymo juostą. Už jų stovi dalis vadovų: A. Miškinienė, J. Budrienė, S. Gedgaudienė, R. Belzinskas ir V. Jokūbaitis.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Reaganas puola sovietus ir pasiūlymą užšaldyti ginklus. - Kaip KGB telkia sau bendradarbius Sovietijoje, o tie verbuoja agentus užsienyje...

Pereitą antradienį Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisija 27 balsais prieš 9 pasisakė už rezoliuciją, reikalaujančią 'užšaldyti' abejose pusėse patikrinamą būdą visus atominius ginklus JAV-bėse ir Sovietijoje. Toji rezoliucija, kaip ir daugelis priimtų Lietuvos reikalų, praktiškai neįpareigoja vyriausybės, nors ir būtų visų Atstovų Rūmų ir Senato priimta. Nepaisant to, ji parodo, kad griežta prezidento Reagano politika sovietų atžvilgiu krašte sutinka, jei ne prieštara, tai bent didelių abejonių.

Už tat prezidentas tą pačią dieną kalbėdamas Orlando, Fl., tokį siūlomą 'užšaldymą' pavadino apgavyste. Ji esanti tik taikos iliuzija: tikrovė reikalaujanti, kad JAV siektų taikos per stiprybę. 'Užšaldymas' - bylojo Reaganas - 'dabartinėje padėtyje atims sovietams akstiną rimtai derėtis Zenevoje ir sunaikins bet kokius šansus susitarti dėl ginklų sumažinimo, ką mes siūlome'. Sovietai esą šių dienų pasaulio blogio centras. Jis, Reaganas, sutiktų su 'užšaldymu', jei jis iš tikro užšaldytų sovietų norą dominuoti visame pasaulyje.

Tą pačią dieną Pentagonas išleido 170 psl. studiją apie sovietų apsiginklavinimą, kuris daugelyje atveju pralenkęs JAV-bių.

...

1979 metais iš Japonijos stagi dingo Maskvoje leidžiamo žurnalo Nauji Laikai korespondentas Stanislav Levčenko. Iš tikro jis buvo KGB pirmojo departamento 'Zvalgybai užsieniuose' majoras. Jo uždavinys Japonijoje buvo rinkti reikalingas politines informacijas, per savo patikėtinius infiltruoti politines organizacijas ir įtaigoti politinę eigą taip, kad ji nevėstų prie glaudesnio bendravimo su JAV ir Kinija, bet jo ieškotų su Sovietų Sąjunga. Kelis metus jis tylėjo, nenorėdamas pabloginti paliktos žmonos ir 18 m. sūnaus likimo. Dabar jis sužinojo, kad yra už akių pasmerkta mirti, o jo žmona ir sūnus turi taip sunkų gyvenimą, kad jo palengvinti jis jokių būdu jau negali. Be to, Literaturnaja Gazeta paskelbė apie jį straipsnį, kuriame jis pavadintas - nors ir neminint tikros pavardės, o tik L raide - išdaviku, ištvirkėliu ir t.t., kuris primelavęs CIA norėdamas uždirbti.

Jis liudijo Atstovų Rūmų Nuolatiniam Zvalgybos Priežiūros komitetui ir viename Washingtono viešbučių davė pasikalbėjimą Der Spiegel, kuris jį paskelbė vasario 14 d. laidoje. Anot jo, KGB ieško sau bendradarbių Sovietijos universitetuose ir Aukštojo Technikos Mokyklose. Dažnai KGB pareigūnai būna užsimaskavę kaip personalinio skyriaus viršininkai, kurie seka studentus ir atžymi sau tin-

kamus. Jei tokio prireikia, su juo pradėdama kalbėtis. Jei užkalbintasis sutinka, jis pirmiausiai turi praeiti nuodugną sveikatos patikrinimą. Po to jis kokius aštuonius mėnesius paliekamas savo vietoje, kol apie jį surenkamos visos žinios. Tam reikalui dažnai yra įtraukiami draugai ar draugės. Teigiamu atveju kandidatas metams siunčiamas į špionąžo mokyklą, ar trims metams į kokią technikos institutą.

Levčenko Maskvos universitete buvo pramokęs japonų kalbos ir 1965 m. ruošėsi rašyti disertaciją apie Japonijos Taikos Sąjūdį. Jo nelaimei tas sąjūdis suskilo į dvi didesnes ir mažesnes grupes, kas sutrukdė jo disertaciją. Jis taip pat buvo vertėju iš Japonijos atvykusiom delegacijom ir turistams, dirbo komitete solidarumui su Azija ir Afrika vystyti. 1971 metais tarnybą jam pasiūlė KGB.

Tuo laiku jis jau buvo nusiūlyęs sovietiniu socializmu, nors kaip disidentas nepasireiškė. Jis nežino, ar tas jo nuotakas KGB buvo susekusi, bet ji užverbavęs karininkas jam aiškino, kad įstodamas į tą organizaciją jis galėtų suprasminti savo gyvenimą. Jis sutiko ir metams buvo pasiūstas į šnipų mokyklą. Į klausimą, ar visi sovietų spaudos korespondentai kartu yra ir KGB karininkai, Levčenko atsakė, kad to negalima visai tikrai teigti, bet kiekvienu atveju kiekvienas korespondentas turi ryšį su KGB ir yra jos informantas.

Svarbiausias KGB pareigūno užsienyje uždavinys yra verbuoti sau bendradarbius ir rinkti žinias apie vyriausybės planus. Kad galėtų įvykdyti pareigas turi ne tik pasitelkti sau reikalingus žmones, bet ir paskleisti atitinkamas informacijas, bei pravesti kai kurias operacijas. Į Spiegel korespondento klausimą, kaip jis bandytų juos užverbuoti, Levčenko atsakė, kad visi žino, jog jie esą taikos šalininkai, pritaria geriams santykiams su sovietais, bet ne komunistai. Tačiau tai dar nereikia, kad KGB turėtų juos kontaktuoti. KGB pareigūnai Vakarų Vokietijoje prieš kontaktą gautų atitinkamas informacijas iš centro - pvz. ar jie esą tam tikros rūšies specialistai, ar turi gerus asmeninius ryšius su vienos ar kitos partijos politikais. Po to KGB pareigūnas atydziai perskaitytų jų straipsnių rinkinį ir galų gale paskambintų į istaigą pareikšdamas norą išsiaiškinti kai kuriuos klausimus, nes šiuo metu jis pats rašas straipsnį ir norėtų pasitarti su žinovu.

Per sutartą susitikimą, KGB pareigūnas bus taip gerai pasiruošęs, kad pašnekovas turėtų susidaryti nuomonę, kad jis žino apie ką kalba, nors ir nejaustų jam jokių simpati-

jų asmeniškai. Parodytas susidomėjimas pašnekovo žiniomis ir reiškia pagarba jo nuomonei, paprastai padeda išgyti pašnekovų simpatijų. Po to sektų ilgas pašnekovo finansinės būklės ir jo nuotaukų tyrimas. Po to seka vaišinimas restoranuose, seksualinių polinkių - jei tokių yra - išnaudojimas ir pan. Visas procesas yra labai ilgas, dažnai užtrunka 3-5 metus. Daugelis ir labai sovietams pasitarnavusių nesusapnuoja, kad jie faktinai jiems jau dirba, o jei kokia proga priimami pinigai, KGB apie tai pasilaiko raštiškus įrodymus. Ideališkiausias KGB agentas Europoje buvo kancelerio Brandto artimas bendradarbis Guillaume, nes jis ne tik galėjo suteikti reikalingas informacijas, bet ir savo bosą-kancelerį paveikti.

Cia reikia pastebėti, kad Levčenko dirbo pirmam departamente, kurios uždavinys yra 'politiškąją rasveda', kitiems uždaviniais veikia 'V' skyrius. Niekas nežino, iš ko yra kilęs tas pavadinimas, bet spėjama, kad iš 'vipolnenije' - išpildymas. Be to, yra paskutiniu laiku pagarsėjęs 'specialių uždavinių skyrius', kuris rūpinasi 'taikos' propaganda ir priešatominiais sąjūdžiais, kurių 99% nežino, kieno yra už nosies vedžiojami.

Su Andropovu Levčenko nebuvo nė sykį susitikęs. Tokios progos turėjo gal tik keli iš 200,000 KGB karininkų ir kareivių. Per pasitarimus ar raportus jo nesutiksi, tik jo pavaduotojus. Nėra kalbos, kad jis yra labai atsargus. Tas atsargumas gal išplaukė iš jo noro atsistoti Brežnevo soste. Beveik visi įsakymai iš viršaus ateidavo pasirašyti kitų. Andropovas tūnojo šešėlyje kaip kokia pilkoji eminencija. Tie, kurie vis dėlto galėjo jį susitikti, neišsinešė išpūdžio, kad jis viską žino. Jis daugiau klausinėjo, tačiau nėra abejonės, kad jis žino apie visus KGB užsimojimų planus. Jei, pavyzdžiui, tikra, kad bulgarų saugumas buvo įmaišytas į pasikėsinimą prieš popiežių, Andropovas turėjo apie tai žinoti.

PO RINKIMŲ EUROPOJE

(Atkeita iš 1 psl.)

sai teigia, kad JAV per daug išleidžia krašto ir jo sąjungininkų apsaugai. Kai kas siūlo atsisakyti nuo vienos ar kitos ginklų sistemos, tačiau sutau-pymai čia, deja, negali būti dideli, jei JAV ir toliau turi būti pasiruošusios ginti ir Europą, ir Vid. Rytus, Indijos Vandenyno erdvę, Japoniją ir dabar net susirūpinti savo sienų saugumu iš Pietų. Dėl tokio JAV pajėgų pertempimo, Europa ir Japonija kaip nors turi prisidėti prie tų išlaidų padengimo, arba pačios

Iš kitos pusės

P. LIETUVIS Vasario 16 d. proga paskelbė:

"Netikim permainingomis ir nebelaikiškomis valdžių pasikeitimais Maskvoje nes kiekvienas naujas Kremiaus valdovas yra toks pat mūsų krašto engėjas, kaip ir jo buvęs pirmataikūnas. Nebetikiu mes nė naujom, nors IR DEMOKRATIŠKAI IŠRINKTOM, laisvojo pasaulio kraštų vyriausybėms, nes kiekviena iš jų vienaip sako, bet kitaip daro. Ir nebepaisa svarbu mums, kad ne mūsų katalikiška šalis, bet protestantiškas šiaurės kaimynas susilaukė kardinolo, ir nebeadaug mums rūpi, ar koks tai, garsiaburnis Vakarų politikierius skaito į jo kalbą išverstą už Lietuvos laisvę kovojančio mūsų tautos patrioto balsą, ar ne. Nebetikiu... ir nebesvarbu".

"Bet mes tikime į tą mūsų pagrindinio kovotoją — šių laikų Lietuvos tautos didvyrį, nebijantį nei kalėjimo, nei ištėrimo, nei pagaliau, mirties, ir mums nepaprastai svarbu kad jo balsas nenuiltų".

Gaila nusivylusio redaktoriaus, tačiau iš kitos pusės žiūrint, ko jis gali tikėtis iš svetimų, pats išemigravęs? Ar tas nusivylimas neįrodo, kad rasit, Bendruomeni geriau būtų nesikišti į nedėkingą politikavimo darbą, paliekant ją ALtui?

Deja, redaktoriaus nusivylimas kol kas liko tik jo asmeniniu pergyvenimu. Tame pačiame puslapyje leidėjas — PLB pirmininkas — V. Kamantas seka senas pasakas:

"...VI-sis PLB seimas turės aiškiai pasisakyti dėl tolimesnės mūsų laisvės kovos bei politinės veiklos krypties, nes... jis, Seimas, tik vienas reiškia lietuvių tautos ryžtą būti laisvai... Tik demokratišku būdu rinktieji pasaulio lietuvių atstovai gali kalbėti..., bet ne atskirų grupių ar partijų paskirti... PLB seimas yra vienintelė lietuvių aukščiausia institucija, atstovaujanti visiems lietuviams."

Kažin, jei į tą seimą atvyktų redaktoriaus Nainio iškeltas pagrindinio kovotojas? Ar jis būtų įsileistas? Jis juk ne demokratiškai rinktas! (vnt)

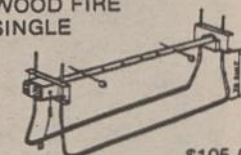
daugiau rūpintis savo saugumu. Ieškant čia visus patenkinančios išeities bus susidurta su daug sunkumų net tarp bendraminčių. Už tat visados reikia skaitytis su įvairiais netikėtumais. Dar gali pasirodyti, kad krikdemui kancelieriui bus sunkiau priimti amerikiečių raketas savo teritorijoje, negu socialdemokratui - lygiai kaip antikomunistui Nixonui lengviau buvo susitarti dėl de-tentės su sovietais, negu kuriam demokratui, kaip ir dėl santykių su komunistine Kinija užmezgimo. Ir Vokietijos Ost-Politik faktinai pirmas pradėjo ne Willy Brandt, bet krikdemas Adenaueris, nuvykdamas į Maskvą ir išsiderėdamas belaisvių bei vokiečių kilmės asmenų grįžimą, kas mus pastato prieš vieną šių laikų mislę.

Kaip žinia, sovietai taip viešai pasisakė prieš Kohlio vyriausybę, kad tai galima buvo palaikyti isikišimu į svetimo krašto vidaus reikalus. Rezultatas buvo toks, kad Kohl tik surinko daugiau balsų. Ar tokio 'Judo pabučiavimo' efekto nesitikėjo laikomas gudriu Andropovas? Jei jis ne visai kvailas - turėtų suprasti, kad komunizmas, arba ką jis vadina 'socializmu', gali laikytis tik durtuvų pagalba. Dėl viso to nesinori manyti, kad Kremlius taip apsiskaičiavo. Greičiausiai jis kalkuliavo, kad toks griežtas pasisakymas prieš amerikiečių vid. distancijos raketas Vokietijoje - jei ir nenulemtų rinkimų - vistiek pastatytų naują Kohlio vyriausybę prieš 'Sacho' (kalbant šachmatiškai) grėsmę.

LAMB FOR EASTER

MOTORIZED LAMB BARBECUES

WOOD FIRE SINGLE

\$105.00

CHARCOAL PAN SINGLE

\$135.00

WOOD FIRE DOUBLE

\$190.00

CHARCOAL PAN DOUBLE

\$215.00

ALL UNITS FEATURE STAINLESS SPITS & STAINLESS PINS. ALL ROTATE AT 6 R.P.M. WITH 70 LB. LOAD PER SPIT. PRICES F.O.B. CLEVELAND OHIO RES. ADD STATE TAX Bigger Units Available

CERT. CHECK, M.O. OR C.O.D. ONLY

Milmark Machinery
5723 Porter Road
N. Olmsted, Ohio 44070
Tel. 216-779-9083
Milan Zec - Owner

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

**KODĖL MASKVA BIJO
MAŽYTĖS LIETUVOS**

Lietuvos generalinio konsulo A. Simučio Vasario 16-sios minėjimo proga per Radio Liberty į Lietuvą pasakytas žodis.

Praslinkus dvejiems metams po nepasisekusio 1864 metų sukilimo prieš caro valdžią Kauno gubernatoriaus privertė vyskupą Valančių perskaityti pamokslą Kauno katedroje, kuriame buvo ir toks sakiny:

"Kartą ant visados atsisakyti minties, jog būsimе kuomet nors savistovi valstybė, nepriklausoma nuo Rusijos."

Kaip vėlesni įvykiai parodė, caro gubernatorius klydo, nes praėjus pusšimčiui metų nuo tų žodžių pasakymo, lietuvių tautos vadai 1918 m. vasario 16-tą dieną deklaravo Vilniuje Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kuris tarptautiniai tebėra pripažintas iki šios dienos.

Šiandien carų palikony irgi skelbia, kad Lietuva amžinai įjungta į vadinajamą Sovietų Sąjungą, iš kurios niekada neišsivaduos.

Kaip anais laikais klydo caro valdžia, taip lygiai klysta ir šių laikų sovietinės Rusijos valdovai. Kolonijinių imperijų laikai yra praėję. Sovietinė Rusija yra likusi vienintelė kolonijinė imperija pasaulyje, kuri neišvengs mažųjų tautų išsilaisvinimo evoliucijos, kaip to neišvengė Vakarų imperijos. Visa nelaimė, kad pasėkoje per amžius įsigalėjusio žiauraus autokratinio režimo bet koks progresas į Rusiją ateina bent šimtmetį pavėlavęs.

Kai 1945 metais San Francisco mieste buvo pasirašyta Jungtinių Tautų Organizacijos charta, tai nariais buvo tik 51 valstybė, o šiandien nariais yra 156-šios valstybės, kurių daugelis teritorijos dydžiu ir gyventojų skaičiumi yra

mažesnės už Lietuvą. Taigi narių skaičius per tuos 37 metus patrigubėjo — tai vis iš buvusių kolonijinių imperijų išsilaisvinusios naujos valstybės. Naturalus klausimas — kiek tautų į laisvę paleido vadinamoji Sovietų Sąjunga? Nė vienos. Ir dargi atvirkščiai — ji susitarusi su hitlerine Vokietija, okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją, o pastaraisiais metais siekia okupuoti Afganistaną, iš kurio nuo sovietinių įsiveržėlių persekiojimo į kaimyninę Pekistaną valstybę yra pabėgę net trys milijonai gyventojų. Ir štai tokios sovietinės Rusijos tautų kalėjimo valdovai drįsta Vakarų valstybes vadinti imperialistinėmis. Ar Baltijos valstybių okupacija ir Afganistano invazija nešaikia dangaus keršto?

Kaip jau gal esate girdėję, šių metų sausio mėn. Europos Parlamentas nubalsavo Baltijos valstybių dekolonizacijos klausimą perkelti į Jungtinių Tautų Organizaciją. Vargiai sovietinės imperijos valdovai su tuo skaitysis kaip jie nesiskaito su J. Tautų 104-rių valstybių reikalavimu atšaukti savo kariuomenę iš Afganistano. Bet vis tik yra ženklai, kurie rodo, kad pavergtos valstybės, jų tarpe ir Lietuva, vis daugiau dėmesio ir užtarimo susilaukia tarptautinėje arenoje. Ir gal netoli tas laikas, kada sovietų kolonijinė imperija vis tik turės rimtai skaitytis su viešąja pasaulio opinija.

Tad tokiomis aplinkybėmis viso pasaulio lietuviai pagarbiai minime mūsų valstybės ir tautos didžiąją šventę — Vasario 16-sios Akta. Kai laisvajame pasaulyje tą viešai minime pamaldomis bažnyčiose, iškilminguose susirinkimuose kur greta kitų šalių vėliavų laisvai plevėsuoja mūsų trispalvė, kur laisvai giedamas Lietuvos himnas, Jūs Tėvynėje, Sibiro ištremime

Kodėl nebuvo paskirtas kardinolas Lietuvai?

Kardinolų paskyrimo istorija jau praeityje bet mums, lietuviams, tas klausimas tebėra ir dar bus ilgai aktualus kadangi, betarpiškai liečia mus: turiu galvoje kardinolų paskyrimą Lietuvai. Jis itin pasidarė aktualus po to kai popiežius paskyrė kardinolą "in pectore". Pasaulio viešoji opinija bene labiau domėjosi nepaskyrimu kardinolo Lietuvai, kaip paskyrimu 18 kardinolų kitoms tautoms. Spauda ir diplomatai visaip spėliojo, kodėl Vatikanas nepaskyrė kardinolo Lietuvai, o paskyrė Latvijai. Mūsų išeivijos spauda gan plačiai painformavo savo skaitytojus apie patį faktą, daugiausia persispausdindama užsienio spaudos pasisakymus. Vatikano politiką liečiančių klausimų mūsų spaudą lietuvišku požiūriu paprastai nekommentuoja, turbūt atsimindama tą dogmą, kad popiežius neklysta...

Kad nebuvo paskirtas kardinolas Lietuvai mums, lietuviams, nėra jokia mįslė: Kremlius nesutiko. Tokie balsai atsiadi ir iš Lietuvos, ir aš manau, kad jie teisingi. Tarp kitko buvo pranešta, jog popiežius paskyręs kardinolą Jugoslavijai neatsiklausė vyriausybės. Tai buvo galima padaryti Jugoslavijai, kur apie tikinčiųjų persekiojimus nieko negirdėti, tik ne Sovietijai, kur krikščionybės naikinimas yra įrašytas į partijos programą.

Kad Kremlius nesutiko į Lietuvą įsileisti lietuvių kardinolą, tai aišku ir be platesnių komentarų. Lietuvai kardinolų paskyrimas kietai kovojantiems prieš maskolius katalikams, ir gal

ir Gulago lageriuose vargantieji turite savo jausmus slėpti. Nė viena laisvojo pasaulio šalis nebijo Vasario 16-sios Akto, nebijo Lietuvos trispalvės, kaip nebijo ir Lietuvos himno. Šiais metais JAV Atstovų Rūmai ir Senatas vienbalsiai priėmė rezoliuciją Vasario 16-ją paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės diena. Prie to Lietuvos Nepriklausomybė iškilmingai bus paminėta JAV-bių Kongreso abiejose rūmuose.

Tad kodėl iki dantų branduoliniais ginklais apsiginklavusi ir pasauliui grasinanti sovietinė imperija turėtų bijoti mažytės Lietuvos laisvės simbolių? Mato mai okupantas jaučia, kad tuose simboliuose slepiasi pavojus jo imperijai. Jis bijo, kad vienos pavergtos tautos laisvės kibirkštys nesukeltų gaisro kitų jo pavergtų tautų tarpe.

ne tik katalikams, būtų buvusi didelė moralinė parama ir paskata tvirtai laikytis užsibrėžtos linijos. Kovotojai būtų supratus, kad popiežius juos remia ir laimina jų kovą, kitaip sakant, Maskva, jei būtų sutikusi įsileisti kardinolą, būtų kirtusi šaką, už kurios pati laikosi. O jei Vatikanas vis vien būtų skyręs kardinolą, neatsižvelgdamas į Maskvos užmačias, tai greičiausiai būtų iššaukęs dar didesnę rusų reakciją prieš Lietuvą. Tad, manau, popiežius gerai padarė, kad nuo tokio ėjimo susilaikė, laukdamas geresnių laikų.

Kardinolas "in pectore"

Reikia tarti keletą žodžių dėl kardinolo vadinamo "in pectore", kuris štai jau kuris laikas kaip intriguojantis šešėlis slankioja mūsų ir tarptautinės spaudos puslapiuose. Kai kurie italų laikraščiai, lyg ir ramindami Lietuvą bei teisindami popiežių, priminė, jog Lietuva jau turinti kardinolą "in pectore" ir kad dėl to nebuvo reikalo skirti antrą kart. Ar tas "in pectore" hierarchas yra lietuvis, ar nelietuvis, niekas tuo tarpu tikrai nežino, o jei pagaliau ir lietuvis, tai praktiškai Lietuva kardinolą vis dėlto neturi.

Visa ta istorija ima panašėti į situaciją dramoje, kur vaidintojai visą laiką kalba ir laukia herojaus pasirodymo, bet niekas nežino, ar jis pasirodys veikalo atomazgai atmegzti, ar reikės uždangą nuleisti be atomazgos. Jei tas aukštas dvasiškis "in pectore", sakau popiežiaus užkilisiuose paslėptas, yra lietuvis, tai, atrodo, mums dar teks ilgai laukti, kol jis bus išvestas į sceną. Visa ta istorija per ilgai užtruko, ima nusibosti ir atsiduoti operetinėm nuotai kom... Jei Vatikanui kilo reikalas skirti Lietuvai kardinolą, tai reikėjo iš anksto susitarti su Maskva, ir jei ji to aukšto hierarcho nesutiko į Lietuvą įsileisti, reikėjo tuo visą istoriją ir baigti, o nežaisti lietuvių tautiniais jausmais...

Kodėl paskirtas kardinolas Latvijai?

Jei kardinolą nepaskyrimas Lietuvai mums abejonių nesukelia, tai kardinolų paskyrimas Latvijai buvo tikra mįslė tiek mums, tiek tarptautinei opinijai. Nieko apie tai nebuvo kalbama iš anksto, nieko negirdėjome apie latvių katalikų kovas su okupantais, pagaliau, ir jų katalikų protestantiškoje Latvijoje tėra apie 250,000, ir staiga: netikėtumas, kardinolas! (Tarp kitko norėčiau pastebėti, kad 16-me amž. popiežius

VYT. ALANTAS

Grigalius XIII buvo paskyręs Lietuvai kardinolą Jurgį Radvilą).

Kyla savaimė suprantamas klausimas, kas ir ką iš to Vatikano ėjimo laimėjo? Lietuva tikrai nelaimėjo nieko, tik pralaimėjo, nes vienaip ar antraip galvosime, ji buvo aplenkta ir sukėlė visai pagrįsta nusistebėjimą tokia "popiežiaus meile" Lietuvai. Žinoma, čia negali būti kalbos apie kažkokį "pavydą" latviams, bet vis dėlto darosi apmaudu, kai Vatikanas taip neapdairiai žongliruoja lietuvių tautiniais jausmais.

Neaišku ką iš to paskyrimo laimės Latvija. Vargu ar kardinoliška skrybėlė išjudins latvių katalikus griežtesnei kovai su okupantais, nors mes jiems to tikrai linkėtume, bet greičiausiai ta skrybėlė liks tik garbės dalykas.

Gal iš to žygio laimės Vatikanas? Vargu. Sovietijoje niekas nesidaro be Kremliaus sutikimo. Kodėl Maskva leido Vatikanui skirti kardinolą Latvijai (kodėl neleido Lietuvai, kalbėjome aukščiau)? Matyt dėl to, kad maskoliams tokia politika buvo naudinga ir štai dėl ko: senas, 87 m. latvis kardinolas prieškomunistinės veiklos nebeįvystys, negausingi latviai katalikai aplamai niekad didesnio vaidmens Latvijos gyvenime nevaidino, tad vidaus politikoje kardinoliška skrybėlė nieko iš esmės negali pakeisti, o tuo tarpu pasaulinei viešajai opinijai parodė, jog Kremlius jau nėra toks žiaurus tikinčiųjų persekiotojas, nes nesipriešino įsileisti net ir aukštą katalikų bažnyčios hierarchą. Taigi, jei kas iš tos Vatikano "Ostpolitik" laimėjo, tai tik Kremlius. Būtų buvę daug geriau, jei Vatikanas nebūtų savo "Ostpolitik" aktyvinęs ir viską palikęs po senovei: tuomet lietuviai nebūtų pasijautę apėiti, o maskoliai nebūtų turėję progos pasireklamuoti savo "tolerancija"...

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIS** apdraudos įstaigą. Skambinti **ZENONI** (216) 531-2211 arba **SAULIUI** (216) 461-3500.

OPPORTUNITY FOR MEDICAL TECHNOLOGISTS AND MEDICAL LABORATORY TECHNICIANS — Multispecialty clinic and 101 bed general hospital has immediate opening for Medical Technologists and Medical Laboratory Technicians. Good fringe benefits. Salary commensurate with experience. Write or call Jonathan Everson Chief Tech.

THE MYERS CLINIC
112 N. Wood St.
Philippi, West Virginia 26416
304-457-2800

Venezuelos pabaltiečių kreipinys į Andropovą...

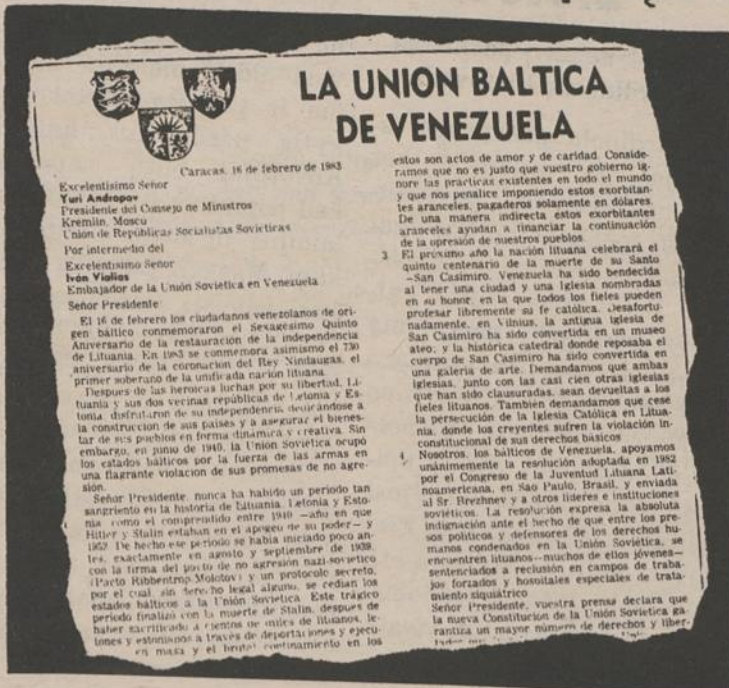
(Atkelta iš 1 psl.)

to keliu pravesta trijų Pabaltijo valstybių prijungimą prie Sovietų Sąjungos. Naudojamės šia proga, pone Pirmininke, tam, kad Jums priminti, jog Lietuvos, Latvijos, Estijos nepriklausomybės atstatymas nėra filantropijos dalykas, bet teisingumo įgyvendinimas. Taigi reikalaujame visoms trims Pabaltijos valstybėms nepriklausomybės grąžinimo ir sovietų okupacinės kariuomenės pasitraukimo.

Specifiniai, priemenai ir jūsų svarstymui išvardiname sekančias užgaules:

1. Šiuo raštu reikalaujame, kad Pabaltijo valstybės — Lietuva, Latvija, Estija — būtų laisvai atidarytos tarptautiniam turizmui. Pabaltijo valstybės yra vienietai kraštai, kurie specialiai yra izoliuoti nuo laisvojo pasaulio. Šiuo metu vakariečių turistų buvimas yra apibrėžtas tikrai visų trijų respublikų sostinėmis: Vilnius, Ryga, Talinas. Toks apibrėžimas negali būti pateiktas jokiais tarptautinėmis normomis. Mes, pabaltiečiai, kurie gyvename už Pabaltijo ribų esame prijungti prie mūsų tėvynių prigimtimi, kalba, istorija, kultūra ir religija. Ponas Pirmininke, žinokite, kad mes norime lankyti mūsų žemę, t. y. teritoriją kurioje Jus neturite jokios teisės būti. Visai neseniai Jūsų valdžia atsisakė duoti vizą lietuviui Venezuelos pilietai, virš 70-ties metų amžiaus, kuri tikrai norėjo aplankyti sergantį 86 metų amžiaus brolių, gyvenantį Kaune, antrame Lietuvos mieste. Klausiamo: kuo remdamiesi darėte tokį nutarimą? Kokiais saugumo sumetimais argumentuojate tokį įskaudinantį draudimą? Kokį pavojų sudaro jūsų valstybei ir jūsų galiai šis atsilankymas? Ar nemanote Jūs, ponas Pirmininke, kad toks elgesys įžeidžiančiai paneigia pagrindines teises žmogaus, kuris nori aplankyti kraštą, kuriame gimė, augo, išėjo mokslą ir kurį turėjo apieisti tam, kad kitur rastų prieglaudą ir laisvę dėl karo ir Jūsų agresijos? Šią padėtį turite pakeisti, ponas Pirmininke, nedelsiant.

2. Pabaltiečių bendruomenė kuri gyvena laisvame pasaulyje, reikalauja kad būtų sumažinti milžiniški maitai, kurie yra uždėti maisto ir rūbų siuntiniams, siunčiamiems Pabaltijo kraštuose esantiems giminėms ir tautiečiams, kuriems tas yra reikalinga. Ypatingai norime iškelti vaistų siuntimo klausimą. Mūsų veiksmai nėra motyvuoti politiniai, o jūsų veiksmai yra tik politiniai

Venezuelos pabaltiečių sąjungos išeikto Andropovui laiško tekstas buvo atspausdintas Caracas dienraščiuose, o jo pilnas vertimas spausdinamas Dirvoje.

motyvuoti. Mums tie dalykai yra meilės ir gailestingumo veiksmai. Skaitome, kad nėra teisinga, kad Jūsų valdžia ignoruotų visame pasaulyje galiojančias normas ir mus prievartautų milžiniškais maitais, kuriuos reikalaujate mokėti tikrai doleriais. Gaunasi iš to netiesioginiai jums mokami mokesčiai, kurie padeda finansuoti mūsų tautų spaudą.

3. Sekančiais metais lietuvių tauta švęs penkis šimtus metų nuo savo patrono, šv. Kazimiero, mirties. Venezuela buvo palaiminta ta prasme — ji turi miestą ir bažnyčią to šventojo vardu, kuriuose tikintieji gali laisvai išpažinti savo katalikų tikėjimą. Deja, Vilniuje, šv. Kazimiero bažnyčia buvo paversta ateizmo muziejumi; istorinė katedra, kurioje ilsisi švento Kazimiero palaikai irgi buvo paversta į meno muziejų. Reikalaujame, kad abi bažnyčios, o drauge su jomis ir kitos uždarytos bažnyčios kurių yra arti šimto, būtų grąžintos tikintiesiems. Reikalaujame, kad baigtųsi Lietuvos katalikų bažnyčios persekiojimas, kurio metu tikintieji kenčia dėl priešingo konstitucijai pažeidimo jų pagrindinių teisių.

4. Mes, Venezuelos pabaltiečiai, remiame vieningai Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Kongreso, įvykusio Sao Paulo mieste, Bra-

zilijoje, rezoliuciją priimtą 1982 metais ir pasiūsta ponui Brežnevui ir kitiems vadovams bei institucijoms Sovietų Sąjungos. Rezoliucijoje yra išreikštas absoliutus pasipiktinimas dėl politinių kalinių ir žmogaus teisių gynėjų nuteisimo Sovietų Sąjungoje, kurių tarpe yra lietuviai — daugelis jų jauni žmonės — nuteisti kalėti sunkių darbų lageriuose ar uždaryti į specialius beprotnamius.

Ponas Pirmininke, jūsų spauda teigia, kad naujoji Sovietų Sąjungos konstitucija užtikrina daugiau teisių ir laisvės negu Universalio žmogaus Teisių Deklaracija. Tamsta žinote, kad toks deklaracijos 19 paragrafas suteikia žmogui laisvę turėti savo įsitikinimus ir laisvai išreikšti savo nuomonę ir idėjas, savo valstybėje ir užsienyje. Taigi kodėl jūsų valdžia draudžia Lietuvos, Latvijos ir Estijos jaunimui išreikšti savo lojalumą tėvynei ir savo tikybai? Kodėl jiems nėra leista tikrinti ar yra pildomi sutarimai, kuriuos Sovietų Sąjunga pasirašė Helsinkio sutartyje, kurių pildymas turi būti įgyvendintas ir sovietų užimtuose kraštuose? Kodėl Sibiro išvežimų aukų vaikai, kurių nekaltumą pripažino Jūsų valdžia, tebėra išskiriami diskriminacijos būdu tiek akademinėje, tiek ir viešame gyvenime?

Kodėl yra žiauriai bau-

džiama, tarp kitų dalykų, psichiatriniais gydymais, kuriuos išgalvojo jūsų režimas už tai, kad yra ginamos žmogaus teisės, kurias, priedu, dargi garantuoja Sovietų Konstitucija.

Tarptautinė žmogaus Teisių Sutartis formaliai pabrėžia, kad niekas negali būti kankinamas, nežmoniskai traktuojamas, pažeminamas, ar baudžiamas dėl savo nuomonės ar įsitikinimų. Ar jūsų valdžios iškilmingi užsiangažavimai net ir dabar neturi jokios reikšmės?

Venezuelos pabaltiečių sąjunga reikalauja tuojau grąžinti laisvę lietuviams, latviams ir estams kurie yra kalinami todėl, kad gynė žmogaus teisės ir sąžinės laisvę. Tikime, kad Sovietų Sąjunga atsisakys agresijos ir spausdų politikos, kurią taiko tautoms tų valstybių, kurias ji užėmė.

Pasaulis trokšta taikos, tos taikos apie kuria tiek kalba jūsų propaganda. Tačiau kai sakome "taika", mes turime omeny ramybę, tvarką, bet ne beviltišką pasidavimą. Negali būti taikos jei nėra laisvės.

Lietuvos nepriklausomybės sukakties metu verta prisiminti, kad Lietuva daug kartų savo istorijos bėgyje buvo išbandyta, lygiai kaip ir jos seserys, Latvijos ir Estijos respublikos. Pabaltiečiai savo atsie-

ka nežiūrint kokia kieta bus spauda. Visais atvejais, mes negalvojame, kad nuolatinės agresijos politika būtų Jūsų valdžiai teigiamas dalykas.

Venezuelos Baltų Sąjunga yra įsitikinusi, kad ši padėtis kartą baigsis, bus ištaisyta nes taip turi būti. Galvojame, kad mūsų tautų likimas turi būti pakeistas ir tikimės, kad Jūs, ponas Pirmininke, turėsite išmintį ir drąsą praeities klaidas ištaisyti.

Su pagarba

Algimantas Dugnys

Pirmininkas a. i.

Baltų Sąjunga

Venezueloje

★

Šio laiško tekstas buvo paskelbtas Venezuelos spaudoje vasario 25 d. Pabaltiečių Sąjunga užpirkio vietą dviejuose svarbiausiuose Venezuelos dienraščiuose (kaina: maždaug pusantro tūkstančio dolerių). Dienraštyje "El Universal" (neutralus), kuris turi 4 dalis ir viso 120 puslapių, Pabaltiečių laiškas skelbimo formoje, plačiai ir aiškiai atspausdintas pirmos dalies 10-tame puslapyje, užsienio žinių skyriuje. Kairiuojančiame dienraštyje "El Nacional", irgi keturių dalių dienraštyje skelbimas plačiai išėjo pirmos dalies 11-tame puslapyje, irgi užsienio žinių skyriuje.

NAUJI LITUANISTIKOS INSTITUTO NARIAI

1982 metų pabaigoje į Lituanistikos Institutą buvo išrinkta dešimts naujų narių:

Literatūros skyrius — dr. Jolita Kavaliūnaitė, asociate profesorė, dėstanti prancūzų kalbą ir literatūrą Akrono universitete; Aušra Liulevičienė, anglų literatūros specialistė, "Draugo" kultūrinio priedo redaktorė;

Menotyros skyrius — menininkė Aleksandra Kašubienė, menotyros žinovas Juozas Pivoriūnas, dr. Kęstutis Paulius Žygas, architektūros ir meno istorijos assistant profesorius University of Southern California;

Psichologijos skyrius — psichologė doktorantė Vita Musonytė Aukštuolienė, dr. Antanas Paškus, klinikinis

direktorius Norwich, Connecticut vyskupijos psichologinės konsultacijos centro, dr. Rimantas Petrauskas, koordinatorius Galvos sužeidimo programos, Sužeistų vaikų centre Toronte;

Teisė ir socialogijos skyrius — dr. Augustinas Idzeliš, dėstantis geografiją Kent State universitete, Ashtabula, Ohio; dr. Aleksandras Štomas, politikos ir dabartinės istorijos profesorius Salfordo universitete Anglijoje.

Šiuo metu Lituanistikos Institute yra 133 tikrieji nariai ir keturi garbės nariai.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Viesėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Rašyti kritiką apie kritiką kažkaip nesmagu ir neįauku. Neįauku ypačiai tokiame žmogui, kuris į kritikos žanrą klumpo tik aplinkybių verčiamas, tik tokiu atveju, kai neatsirado kito asmens, kuris to darbo imtųsi. Su Rimvydu Šilbajoriu (g. 1926) mus skiria ir gan platus laiko tarpas — generacijų tiltai, kurie gali būti rišlūs, gali būti ir nepatikimo tvirtumo. Bet "žodžių ir prasmės" leidėjai (tiksliau — p. R. Dirvonis) pareiškė pageidavimą, kad aš parašyčiau "Dirvai" recenziją apie R. Šilbajorio darbą. Rašau ne kritikos kritiką, o tik savo įspūdžius — gal taip bus geriau abiem pusėm.

Žmogui, daugiau ar mažiau besidominčiam lietuvių dailiojo žodžio kūryba, Rimvydo Šilbajorio "žodžiai ir prasmė" išjudina minčių spiečių, tarši kamanių korrį, "veda į pagundą" kiek platėliau pasidairyti tose pagairėse, kurias rimtėliau pradėjom arti ir akėti maždaug prieš 125 metus (jeigu tų reikšmingų polėkių pradžia laikysim vyskupų Valačiaus ir Baranausko literatūrinius darbus).

Šiomet minime dr. J. Basanavičiaus "Aušros" gimimo šimtmetinę sukaktį. Štai kaip ano meto žymūs lietuviai poetai rašė savo eiles ir jas skelbė "Aušroj":

*Telaukia žmonės dangaus
malonės,
Galo baisios koronės.
Išvysim šviesą, pažinsim
tiesą,
Sulauksim gera česą.*

Juozapas Miglovara
(1864-1928)

Be abejonės nūdien jau daug kas nesupras, kas yra "koronė" (lenk. "kara" — bausmė, šiuo atveju kančia, kankynė) ir česas (lenk. "czas" — laikas). Tiesa, abu žodžiai gudriai sulietuvinėti, bet mūsų kalbos žodyne piliečio garbė jie jau gan seniai prarado.

Stanislovas Dagilis (1843-1915) savo eilėrašty paaiškines, kad jis "paukštelis ne miškinis, bebalsis, besylis (bejęgis)", taip gieda:

*...Ir tokia giesmelė
Galės naudoti atnešti nors
menką dalelę:
Ji akių nepravirkdins, širdies
nesužadins,
Tegul spiegiu būna
lakštingėlė budins.*

Lakštingėlė jau buvo pabudinta! "Aušroj" 1885 m. St. Zvalionis (Maironis) paskelbė eilėraštį (taigi ir tam eilėraščiui netrukus sukaks šimtas metų) kurio pavadinimą kelis kartus keitė, kurį apvalė nuo "apcūgų" ir kitų svetimybų, kuris nūdien mūsų poezijoje skamba kaip itin kilnus chorėjas:

RIMVYDO ŠILBAJORIO ŽODŽIAI IR PRASMĖ

Stasys Santvaras

*Miškas ūžia, verkia, gaudžia;
Vėjas žalią medį laužo;
Nuliūdintas širdį spaudžia,
Lyg kad replėmis ją gniaužo.*

Ir štai trumpa ištrauka iš R. Šilbajorio raštų:

"Geležinkelio stoty, žiūrint pro langą į ką tik pajudėjusį gretimą traukinį, kartais ištisą sekundę atrodo, lyg tai patys pradėjome važiuoti, be truktelėjimo, be garso slysti pagal šalia stovinčius vagonus, tartum būtume pavirtę į kažkokius bekūnius vaiduoklius, arba atvirkščiai — lyg plauktume per netikrą pasaulį, tyloje, kaip nestebusi žuvis."

Žodžiai ir prasmė,
87 psl.

Čia į pagundą buvo nusi-vesta tik dėl to kad pamatytumėm, kokį stebuklą vieno amžiaus laikotarpis yra padariusi lietuvių poezijai ir jos kritikai, kokią pažangą yra padaręs mūsų literatūros mokslas ir literatūrinė kalba. Rimvydo Šilbajorio veikalas "žodžiai ir prasmė" savo esme, kalbos kultūra ir grožinės literatūros gelmių pažinimu yra vienas iš pačių ryškiausių ir gražiausių vaivorykštės atspindžių, atseit, vaikai dalis minėto stebuklo. Gan dažnai, kalbėdami apie savo grožinės literatūros kritiką, mes paniuržgam (niuržgų tarpe ne vienu atveju buvo ir šių minčių autorius). Rimvydo Šilbajorio darbai (tie, kuriuos randame "žodžių ir prasmės" knygoje) verčia stabtelėti, susimąstyti, niuržgėjimo muses vyti į šalį (nes R. Šilbajorio darbai verčia kritiką tikėti).

"žodžių ir prasmės" rūpestingas redaktorius Liūtas Mockūnas, savo įvadiname straipsny "Knygą palydinti" taręs, kad "Rimvydo Šilbajorio kritika priklauso "sugrįžimo prie teksto" mokyklai", paaiškines, kad "Plačiaja prasme "sugrįžimo prie teksto" mokyklai priklauso tokie skirtingi istoriniu bei tautiniu požiūriu kritikos sąjūdžiai, kaip ankstyvojo XX amžiaus rusų formalistai (ir jų tęsėjai lotmanininkai; Juri Lotman šiuo metu dirba Estijoje, Tartu univ.) penktojo dešimtmečio anglų ir amerikiečių "naujieji kritikai" (new criticism) ir šiuolaikiniai prancūzų strukturalistai", toliau taip kalba: "Rašant apie R. Šilbajorio kritiką, negalima tylomis

praeiti nepaminėjus jo užsiangažavimo grožinei kūrybai. Apie literatūrą R. Šilbajoris rašo su polėkiu ir egzaltacija, kaip misionierius, kurio misija netikėlius čiabuvius atvesti į meno karalystę. Šilbajoris yra deimantių ieškotojas, kaip anuomet Vaižgantas. Jis nepripažįsta "nuskalpuojančių" recenzijų: apsiima recenzuoti, jei apie tekstą randa ką nors pozityvaus pasakyti."

Palaima, kad Rimvydas Šilbajoris yra tokio tauraus principo kritikas. Paniekos, pasmerkimo ir neapykantos mišrainę virti turbūt yra žymiai lengviau (nors moraliniu požiūriu — tai yra niekšiška), negu ką nors gero rasti artimo darbe. Stanislavskis, rusų realistiško teatro kūrėjas, kadaise savo mokyklos studentams davė tokį uždavinį: nueiti į Tairovo (ar kurio ten kito teatro) vaidinimą ir parašyti, ką jie ten gero ir įdomaus pamatė. Likę duomenys vaizdingai liudija, jog tai buvo labai sunkus ir sudėtingas uždavinys...

Gal bus prasminga supažindinti skaitytoją, kaip į šio meto mūsų kritikos problemas žiūri pats Rimvydas Šilbajoris. Straipsny "Socialistinio realizmo labirintuose", kalbėdamas apie studijų rinkinį "Šiuolaikinės kritikos problemos", Vagos išleistą Vilniuje 1975 m., Šilbajoris taip sako: "Išsiviu, rašančiam apie lietuvių literatūrą, bet mokslusėjusiam anglų kalba, įdomus vienas specifinis klausimas: kaipgi dabar Lietuvos kritikai išvystė savitą lietuvišką terminologiją, stilių, mokslišką rašymo būdą; ko būtų galima iš jų pasimokyti? Palikus nuošaly sovietišką politinį žargoną, įspūdis susidaro kartu padrasinantis ir nuviliančias. Iš vienos pusės, beveik visi autoriai rašo tikrai gražiai, lanksčiai, išraiškinga, akademiškai sudėtinga, bet kartu ir aiškia lietuvių kalba. Iš kitos gi — problemos, su kuriomis mum čia tenka susidurti beišskant lietuviško žodžio naujoms literatūros mokslo sąvokoms išreikšti, jų yra sprendžiamos taip pat skubotai ir nevykusiai, kaip ir mes čia dažnai darome." Turėdami galvoj, kad R. Šilbajoris aukštųjų mokslų nėjo Vilniaus universitete, tik su pasigėrėjimu ir su pagarba galime tarti, kad ir savo raštų stilium, ir tuo "mokslišku rašymo

būdu" jis tikrai mūsų kritikos meną jau pakėlė į aukštį.

Rimvydo Šilbajorio veikalas "žodžiai ir prasmė" kalba apie ok. Lietuvoje kuriamą grožinę literatūrą (lietuvių tremties literatūrai įsiai skyrė tikrai vertingą savo darbą "Perfection of Exile", Oklahomos univ. leidyklos išleista 1970 m.). Nenusigskit, nekrūpčiokit! Nagrinėdamas ir aptardamas ok. Lietuvos poetų, dramaturgų, beletristų ir kritikų kūrinius, R. Šilbajoris anaipol nėra pasitraukęs iš mūsų apkasų ir pozicijų Atvirkščiai, apie tenykščias kūrybinio darbo sąlygas, apie kompartijos varžtus ir kitas to pobūdžio negeroves jis kalba drąsiai, atvirai, be jokių užuolankų. Taigi, ne tik kritikos intelektualiniu svoriu, ne tik gilia įžvalga į nagrinėjamą medžiagą, bet ir kaip platesnio pobūdžio informacija, R. Šilbajorio "žodžiai ir prasmė" yra vertinga knyga. Tiems, kurie dar domimės lietuvių dailiuoju žodžiu, kuriame šiaip ir anapus Atlanto, kurie dar domimės to žodžio pažanga ir jo dramatiška būtim, čia minimas veikalas bus vienas iš takų, kurie veda į "šviesą ir tiesą".

Leidinio redaktorius L. Mockūnas "žodžių ir prasmės" turinį suskirstė į keturis skyrius: Poezija (čia yra recenzuojama devynių poetų — Vyt. Bložės, Algimanto Bučio, Janinos Degutytės, Jono Juškaičio, Ed. Mieželaičio, Algimanto Mikutos, Vl. Šimkaus, Pauliaus Širvio ir Alb. Žukausko poezija), Proza ir drama (autoriai: Juozas Aputis, Vyt. Bubnys, Juozas Grušas, Juozas Marcinkevičius, Justinas Marcinkevičius, Icchokas Meras, Rimantas Šavelis, atskiru straipsniu aptariama Lietuvos dabartinė novelė), Literatūros teorija (ši skyrių sudaro trys platesnio pobūdžio rašiniai — "Apie realizmą lietuvių literatūroje", "Socialistinio realizmo labirintuose", "Lietuvių literatūros istorija rusiškai"). Studijiniai straipsniai (čia atskirom studijom aptariama Jan. Degutytės, Sigito Gedos, Juditos Vaičiūnaitės ir Tomo Venclovos poetinė kūryba).

Gal nereikia aiškinti — tai sambus kiekis kritikos straipsnių, nagrinėjančių okupuotos Lietuvos rašytojų kūrybą, kaip jau tarta — nagrinėjančių ir aptarian-

čių tą kūrybą iš mūsų apkasų ir pozicijų. Ok. Lietuvoje gimė, subrendo ar dar bręsta gausūs būrys rašytojų, daugumas jų reiškiasi kaip savaimingi kūrėjai, o kai kurie dar tebeieško savaimingo braižo. Aišku, jų visų kūrybos "žodžiai ir prasmė" neaprepia, o būtų tikrai įdomi R. Šilbajorio nuomonė apie tokius rašytojus kaip Jonas Avyžius, Jonas Mikelinskas, R. Lancauskas, Myk. Sluckis, Alg. Baltakis, Marcelijus Martinaitis (pastarasis savo "Kukučio baladėm" į liet. poeziją atnešė tikrai kažką nepaprastą ir naują) ir kt. Atrodo, tų R. Šilbajorio studijų dar turėsim palaukti.

Rimvydas Šilbajoris minėtų rašytojų kūrybą nagrinėja "sugrįžimo prie teksto" metodu, kalba apie juos semantiniu ir struktūriniu požiūriu. Aiškinimai įdomūs, gilūs, prasmingi. Betgi čia gali kilti klausimas: ar ne gali būti kitokio to paties kūrinio metaforų ir poetinių įvaizdžių aiškinimo? Turbūt, kad gali būti. Bet šioje pastraipoje pabrėžtina ypač tai, kad R. Šilbajoris, kalbėdamas apie vieno ar kito rašytojo darbus, gan dažnu atveju pats ima skęsti į poetinės emocijos jūrą. Ir to savo jautrumo kritikas neslepia, gal net jį pabrėžia. O tai yra didelė paguoda, kai randi tiek daug meilės dailiajam lietuvių žodžiui, kai išgirsti, kad apie jį kalbama ir su įsigiliniu, ir su dalyko pažinimu bei įžvalga, ir su tokia jautria dvasine šilima. Galimas daiktas, R. Šilbajoriui nebus mieli tokie "entuziastingi" jo kritikos darbų skaitytojo įspūdžiai. Tai čia, kaip mano skydas, tegu prabyla nors tokia jo kalbos ir stiliaus pastraipa:

"Ieškodami slaptažodžio į tą burtų pasaulį, užtiksimė žodį "meilė", kaip jį gal vartotų vaikai, dar neapsipratę su suaugusių žmonių logikos taisyklėmis apribotu kalbos siaurumu. Juk vaiko vaizduotė labai mylimas daiktas gali staiga išaugti nepaprastai didelis, per visą kiemą, kaip motinos atvaizdas vaikų darželio piešiniuose".

Žinoma, ši trumpa R. Šilbajorio raštų citata yra tik žiežirba — tokiu kalbėjimu ir tokiu stilium alsuoja visa jo knyga. Bet su naujuoju literatūros mokslu mažiau susipažinusiems skaitytojui "žodžiuose ir prasmė" bus ir mįslingesnių dalykų. Visų pirma tokia mįslinga studija bus šis R. Šilbajorio darbas: "Struktūra" (Nukelta į 6 psl.)

RIMVYDO ŠILBAJORIO ŽODŽIAI...

(Atkelta iš 5 psl.)

t'ros ir dimencijos Tomo Venclovos poezijoje". Galima sakyti ta studija jau dabar yra "sugrįžimo prie teksto" kritikos klasika. Ar R. Šilbajoris pajėgė pralaužti poeto kūrinį uždarumo lanką, ar pajėgė išvelgti į metaforų, įvaizdžių ir simbolių gelmę, ar atmezgė mįslę, ar kūrinį analizė yra teisinga — į tuos klausimus geriausiai galėtų atsakyti tik poetas Tomas Venclova.

Be abejo, susidarėm įspūdį, kad Rimvydo Šilbajorio kritika yra giedri ir optimistiška. Tačiau yra autorių, kuriems R. Šilbajoris yra kietesnis ir rūstesnis. "Žodžių ir prasmės" veikalas kritiko rūščiausia rūstumo dalia teko poetui Ed. Mieželaičiui, vaizdingai pavadintam "Fontanu lietuvių poezijos aikštėje" (R. Š. kritikos "rūstumo" apstoka ir Literatūros teorijos skyriuje). Bet, kaip teisingai pastebi L. Mockūnas, R. Šilbajoris, "smarkiai sukritikavęs Eduardo Mieželaičio M o n o d r a m ą, vertina E. Mieželaičio "gaivalingą, puošnią, turtingą žodžio dovaną ir polinkį eksperimentuoti".

Jeigu kūrybinio darbo sąlygų ir aplinkybių nelaikysim rašytojų buvimo biografine medžiaga, tai daugiau tų biografinių pradų R. Šilbajorio kritikoje beveik nėra (kai kurie kritikai "rašytojų gyvenimo pažinimu" naudojasi, nes tai kritikam padeda giliau išvelgti į rašytojų kūrybą). Ar R. Šilbajoris šį metodą atmeta, ar šiuo atveju jam trūko duomenų? Tiesa, beveik visa lietuvių rašytojų biografinė medžiaga, kuri mus pasiekia, yra gana keista, o kai kuriuo požiūriu net ir juokinga. Daugumas žmonių ok. Lietuvoje dabar stengiasi save suprasčio-

kinti, kildintis beveik iš elgetų, tik drąsesni prasitaria, kad jie yra vargdienių valstiečių vaikai. Tai žinodamas, gal R. Šilbajoris vadinamu biografiniu pradų ir nesinaudojo.

Ispūdžių sąrašą baigiant, kyla pora subtilių klausimų. Visų pirma — kaip į Rimvydo Šilbajorio "žodžius ir prasmę" pažvelgs ok. Lietuvos rašytojai ir intelektualiniai sluoksniai? Beveik aišku, viešai teigiamą žodį jie vargu begalės ištarti, tačiau širdyse pasitenkinimų žiburėlį įžiebtį gal nebūna pavoju ir vargų.

Kitas klausimas yra žymiai skaudesnis: kaip į R. Šilbajorio teigiamus atsiliepimus pažūrės tenykštė visagalė valdžia, ypačiai KGB agentai? Ar šioj pusėj Atlanto teigiamai vertinami rašytojai nesusilauks priepaudo, įtarimų ir represijų? Velionis kritikas Juozas Brazaitis buvo linkęs tylėti. Tylėti tik dėl to, kad nebūtų užgniaužti ir tie kūrybinės laisvės minimumai, kurie lyg ir blykstelėjo po Stalino mirties. Bet... Rimvydo Šilbajorio "žodžiai ir prasmė" jau eina į žmones, vienas kitas leidinio egzempliorius pasieks ir Lietuvą. Reikia manyti, kad žinių — gerų ar negerų — gal nereikės ilgai laukti.

Rimvydas Šilbajoris: žodžiai ir prasmė, Literatūra šiandien Lietuvoje, išleido Akademienės skautijos leidykla, Chicago, 1982 m., redaktorius Liūtas Mockūnas, viršelį Henrietos Vepštienės, spaudė Draugo spaustuvė, Chicago, Ill., 268 psl., kainą — 10 dol.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

■ **laiškai Dirvai**

**Didžiai Gerbiamas
Redaktoriau,**

Skaitydamas Stasio Lozoraičio, Lietuvos Diplomatijos šefo, sveikinimą lietuviams tiek sovietų okupuotoje Lietuvoje, tiek svetur, atkreipiau dėmesį į Lietuvos diplomatijos veterano baigiamąjį sakinį, kad jis linki Vasario 16 d. proga "ko geriausio visiems lietuviams ir visoms lietuvišioms, kurie trokšta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo."

Ponas Stasys Lozoraitis šį savo žodį kreipia tiek į pavergtuosius, tiek į laisvuosius lietuvius, todėl linkėjimas geros kloties lietuviams svetur, bet tik tiems, kurie "trokšta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo", suponuoją faktą, kad ir svetur jau esama lietuvių, kurių netrokšta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo arba jau yra pradę tikėjimą, kad Lietuvos nepriklausomybė kada nors galėtų būti atstatyta, todėl ir kyla jų siūlymas, kad mes galime tik ką nors laimėti, bendradarbiaujant su sovietinės Lietuvos bolševikais.

Netenka abejoti, kad p. Stasys Lozoraitis turi galvoj ne tik kokius paraudonavusius Lietuvos emigrantus JAV-bėse, Kanadoje arba Pietų Amerikoje, jis tikrai turi galvoj ir kai kuriuos naujosios Lietuvos emigracijos po II-jo Pasaulinio karo žmones, kurie bando skelbti, kad geriausia laisvųjų lietuvių politika esanti tik bendradarbiavimas su lietuviškais bolševikais.

Šis Lietuvos Diplomatijos šefo linkėjimas tiesiog primena Kristaus žodžius, kad ramybė tik geros valios žmonėms žemėje, nes visuomet bus joje ir blogos va-

lios žmonių, kuriems Kristaus linkėjimas netaikomas.

Man tenka šį nusilenkimą Lietuvos Diplomatijos šefui padaryti, turint galvoj, mano prieš daugelį metų reikštą opoziciją prieš jo prerogatyvas, kuomet vyko varžybos dėl kompetencijų su Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu, kurio nariu man tuomet teko būti. Manau, kad šios varžybos tuomet buvo tik didelis nesusi-pratimas, prie kurio prisidėjo su savo klaidingomis nuomonėmis ir mano profesijos kolegos Lietuvos teisininkai.

Su gilia pagarba
Dr. K. šidlauskas

NUO KO PRIKLAUSO MŪSŲ LIKIMAS?

Labai įdomus ir taiklus Vytauto Meškausko vedamasis "Vasario 16 proga — Pažiūrėkime tiesai į akis" (Dirva No. 7, 2. 17. 1983). Istorijos bėgyje politinės ir karinės, ypač karinės, situacijos nulėmė, nulemia dabar ir nulems ateityje, ypač mažų valstybių likimus. Tai didžiųjų ir stipresniųjų valstybių valios ir dominavimo užmetimas mažosioms, savo užsibrėžtų tikslų siekiant. Taip įvyko ir po pirmo pasaulinio karo. Jungtinės Amerikos Valstybės, Anglija ir Prancūzija nutarė sukurty rytų Europoje taip vadinamą "cordon sanitaire" susidedantį iš mažų valstybių (nuo Suomijos iki Turkijos) idant atskyrus slavus nuo teutonų. Tuomi buvo norima panaikinti tiesioginį geografinį sąlytį ir tuo pačiu sumažinti konfliktų galimybes ateityje.

Taip ir gimė ar atsikūrė visa eilė rytų Europos valstybių, žinoma, su trijų "didžiųjų" palaiminimu.

Teisingai pabrėžia V. M., kad dar prisidėjo kitas momentas, tai tautų apsisprendimo teisės ir nepriklausomybės impulsas.

Čia iš tikrųjų buvo daugiau idėja negu impulsas. Mat Jungtinių Amerikos Valstybių tuometinis prezidentas prof. W. Wilsonas išvystė tą idėją, "amerikonišką" idėją, pagrįstą JAV patirtimi (gal net turint

mintyje labai tolimas Jungtinės Europos Valstybės), kuri, su didesniu ar mažesniu entuziazmu, buvo anglų ir prancūzų priimta ir įgyvendinta rytų Europoje.

Po antro pasaulinio karo ši idėja ypač stipriai padėjo sugriauti kolonialinio valdymo struktūrą (išlaisvinta Indija, suskaldyta Afrika etc.) ir tebeveikia dabartinės taip vadinamos "trečiojo pasaulio" valstybių struktūros.

"Trečiojo pasaulio" valstybės stengiasi nepriklausyti nuo "didžiųjų", bet ar taip iš tikrųjų yra?

Anksčiau Korėja, vėliau Vietnamas Laosas, Afganistanas, išandien Lebanas, gal būt rytoj Taiwanas ar Hongkongas? Jėga vyraavo ir vyraus. Stipresnis diktavo ir diktuos. Mažų valstybių ateitis visada priklausys nuo stipriųjų diriguojamos kariniai-politinės situacijos.

Vienoje istorijos knygoje teko skaityti atpasakotą pokalbį su Leninu, gal 1920-ais ar 1921-ais metais. Jis buvęs užklaustas, kodėl Sovietų Sąjunga neužima Baltijos rytinio kranto (Lietuvos, Latvijos ir Estijos). Jis atsakė, kad šiuo metu turys pakankamai rūpesčių Rusijoje, o Baltijos kraštus jis pasiimsias, kada tik panorėsis. Po 20-ties metų Stalinas tai įvykdė.

Realybėje nebuvo atsižvelgta į tautų apsisprendimo teisės principus; "Cordon sanitaire" nesulaikė dar vieno baisaus slavų ir teutonų konflikto, o šiandieninės politikos problema yra jau globalinė. Parafrazuojant V. Meškauską, pažiūrėkime realybei į akis: kas valdys mūsų žemės erdvę, tas valdys ir žemę, tą mūsų pasaulį, o tuo pačiu nuo to priklausys ir mūsų krašto likimas ir ateitis.

V. R. Plukas
Santa Monica

★ ABANDON CONCERNS ★
FREE LEGAL ADVICE
Specializing in
BANKRUPTCY, DIVORCE, BUSINESS
CRIMINAL LAW, INJURY CASES.
See page 46 of PGH. YELLOW
PAGES for FULL DETAILS and
MY PICTURE.
Compare my LOW Fees
• EZ CREDIT •
Atty. Goltz—24 hrs. 412-281-0486

CLEANING

PART TIME EVENINGS MON.-FRI.
CLEANING OFFICES NEAR EAST
35TH AND EUCLID. MUST OWN
TRANSPORTATION. APPLICANT
AND INTERVIEW WILL BE IN ENG-
LISH. INTERVIEWING 9 AM-11 AM
AND 1-3 PM MON.-FRI.
7437 ROYALTON ROAD (RT. 82)
NORTH ROYALTON, OHIO ..

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

AMBER TRAVEL SERVICE

Vida Kriauciūnaitė-Jonušienė
Savininkė

**GREITAS IR ASMENIŠKAS
PATARNAVIMAS**

Tvarkome keliones (pavieniem asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

**LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ
- AUTOBUSU**

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway Palos Heights, Illinois 60463

Tel. 312-448-7420 312-785-9393

Auga stiprūs muzikai

JAV LB Kultūros tarybos rengtas jaunų muzikų konkursas netikėtai sulaukė stiprių, rimtai pasiruošusių, dešimt dalyvių. Konkurso jury komisijos pirmininkas prof. dr. Edwin London beveik keturiem šimtam kausytojų pabrėžė, kad jis nuoširdžiai nustebęs jaunų talentų aukštomis kvalifikacijomis ir dar labiau nustebęs dideliu skaičium kausytojų ir jų dėmesiu muzikai.

Konkursas įvyko vasario 19 Clevelande Dievo Motinos parapijos salėje. Didelė, moderniai įrengta ir turinti gerą fortepijoną parapijos salė tampa visų Clevelando muzikinių renginių vieta. Konkurso koordinatorius, vietos valstybinio universiteto profesorius, pianistas Andrius Kuprevičius, sklandžiai sutvarkęs programą, trumpai supažindino klausytojus su visais konkurso dalyviais.

ASTA ŠEPETYTĖ — fleitistė, gavo muzikos magistrą Ypsilanti universitete, Michigano valstijoje, šiuo metu dėsto muziką Serenos aukštesniojoje mokykloje, daug koncertuoja.

VYTAUTAS BAKŠYS — pianistas, baigė Bostone New England konservatoriją, ruošiasi muzikos magistrui Stony Brook universitete New Yorke. Laimėjo daug konkursų.

ATIS ir REGINA BANKAI — smuikininkai, Lietuvos muzikos mokyklų auklėtiniai, nuo 1981 metų gyvena Toronte. Abu dėsto muziką Toronto karališkoje konservatorijoje, groja simfoniniame orkestre, koncertuoja, dalyvauja kamerinės muzikos programose.

DALIA SAKAITĖ — pianistė, studijavusi fortepi-

joną pas Andrių Kuprevičių ir kitus žymius pianistus. Mokėsi Hamburgo konservatorijoje, bakalaurą gavo Cincinnati konservatorijoje ir magistro laipsnį — Manhatteno muzikos mokykloje. Gyvena New Yorke, privačiai dėsto fortepijoną, aktyviai dalyvauja muzikiniame gyvenime.

AUDRA BUDRYTĖ — jauniausia dalyvė, aukštesniosios mokyklos mokinė, dainavimo mokosi pas Iz. Motekaitienę Chicagoje, kitas scenos meno šakas — vaidybą, šokį mokosi privačiose mokyklose.

VILIJĄ MOZŪRAITYTĖ — dainininkė, atvyko iš Lietuvos į Vokietiją 1981 metais. Kauno ir Vilniaus muzikos mokyklose mokėsi fortepijono, dirigavimo ir muzikos teorijos. Dabar toliau studijuoja dainavimą Hamburgo konservatorijoje.

VITA POLIKAITYTĖ — dainininkė, muzikos studijas baigė Los Angeles UCLA universitete. Dėsto muziką ir taip pat tęsia studijas, ruošdamasi būti muzikos terapijos specialiste. Vita dažnai dainuoja lietuviškuose renginiuose, su Spindulio ansambliu koncertavo Australijos lietuvių kolonijose.

RŪTA ir CARMEN VALENČIŪNAS DeMICHAEL konkurse užsiregistravo kaip dainininkų duetas. Jiedu dainavimą mokosi Norma Williams studijoje Chicagoje, abu dainuoja savi-veiklinių operų pastatymuose, toliau ruošiasi operos scenai.

Šis konkurso dešimtukas buvo suskirstytas į instrumentalistų (fleitistė ir smuikininkai), pianistų ir dainininkų grupes. Kiekvie-

Jaunųjų talentų konkurse įteikiant premijas. Iš kairės: konkursui vadovavęs prof. A. Kuprevičius, LB kultūros tarybos pirm. I. Bublienė ir LF valdybos pirm. V. Naudžius.

J. Garlos nuotr.

nai grupei jury komisija privalėjo išrinkti I-os ir II-os vietas laimėtojus. Jury komisiją sudarė Clevelando universitetų muzikos profesoriai — Dr. Edwin London (CSU), Dr. Donald Paine (CWRU) ir dainavimo dėstytoja Elizabeth Unis (CSU).

Konkurso dalyviams nebuvo nurodyta ką jie turi atlikti, todėl jie patys pasirinko tokius kūrinius, kuriuos buvo geriausiai paruošę. Po įdomaus ir įvairaus dviejų valandų koncerto, jury komisijai padarius sprendimus, prof. A. Kuprevičius paskelbė šiuos laimėtojus: instrumentalistų grupėje I v. laimėjo Asta Šepetytė, grojusi Georg P. Telemann (1681-1767) duetą fleitai ir II v. laimėjo smuikininkai Atis ir Regina Bankai.

Pianistų grupėje I v. laimėjo Vytautas Bakšys, skambinęs Samuel Barber (1910-1981) sonatą opus 26. II v. teko — Daliai Sakaitė.

Vokalistų grupėje I v. laimėjo Rūtos Pakštaitės ir Carmen Valenčiūno DeMichael duetas. Jiedu padainavo G. Verdi operos Rigo-

letto Džildos ir Rigoletto duetą. II v. laimėjo koloratūrinis sopranas Vita Polikaitytė.

Pirmųjų vietų laimėtojai gavo 400 dolerių prizus o antrųjų vietų po 300 dol. Kultūros tarybos sekretorė Rūta Giedraitytė visiems dalyviams įteikė atitinkamus pažymėjimus. Konkurso mecenatas buvo Lietuvių Fondas. Iš Chicagos atvykęs LF valdybos pirm. Viktoras Naudžius pasidžiaugė gera investicija į jaunuosius muzikus, pažadėjo konkursus ir toliau remti ir paraginti, kad Clevelandas taptų muzikinių konkursų centru. Džiaugėsi šiuo prasmingu įvykiu ir konkurso dalyviai, nors ir nevisei tapo prizų laimėtojais. LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Butkus trumpu žodžiu pasveikino dalyvius, o konkurso ruošos našta nešusi Ingrida Bublienė šiltu žodžiu padėkojo Lietuvių Fondo pirmininkui už konkurso globą, jauniems muzikams ir klausytojams už gausų dalyvavimą. Margučio radijo vedėjas P. Petrutis ir Clevelando Tėvynės Garsų radijas padarė konkurso garsinius įrašus ir

jau transliavo per radiją savo gausiems klausytojams.

Apskritai, konkursas pavyko tikrai gražiai, juo džiaugiasi rengėjai, koordinatorius ir jaunieji muzikai. Kad paskatinus tautinės muzikos ugdymą išeivijoje, siūloma sekančiuose konkursuose sudaryti kanklininkų grupę.

J. Stempužis

PALM BEACH

LB APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

LB Palm Beach apylinkės valdyba šaukia metinį narių susirinkimą š. m. kovo mėn. 27 d. sekmadienį, 2 val. p. p. Juno Methodistų parapijos salėje.

Valdyba padarys veiklos pranešimus ir patieks išdostovį. Po diskusijų dėl pranešimų bus renkama bei perrenkama apylinkės valdyba, kontrolės komisija ir išrenkami atstovai į Floridos apygardos atstovų suvažiavimą.

Apylinkės valdyba maloniai prašo visus narius su jų artimaisiais dalyvauti susirinkime ir sutikti būti renkama į valdybą, kontrolės komisiją ir atstovais į apygardos suvažiavimą.

Laike susirinkimo bus renkami tautinio solidarumo įnašai.

Po susirinkimo ten pat bus kuklios vaišės. (pm)

• **Miami Lietuvių Klubas**, per ižd. P. Lepinską, Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

• **LB Worcesterio apylinkės valdyba**, atsidėkodama už spausdinamas informacijas iš LB veiklos per J. Baskį atsiuntė Dirvai paremti 25 dol. Ačiū.

Šv. Kazimiero 500 m. sukakties proga

GENDRUTIS

(3)

Balė Vaivorytė

Kazimiero veide šypsena vasariškos saulės spinduliais pratrikšta:

— Vaikeliuk mielas! Tik pažvelk, kiek čia gyvių ir augmenų gražių aplinkui! Visi tave džiugina ir žaisti kviečia. Va, ėriukai meiliai mekena, karvytės skaniai valgo ir saldų pienutį gamina. Veršiukai šmikščiai šokuoja. Anakur kiškėlis paežiu vikriai nuliuksėjo... O pempė ties pat viršugalviu moja ir šnekina "gyvis"! Čia zylės čirksi, žvirbliukai straksinėja ir vaikiškai čiauška, jie visad žvitrus ir linksmi, o pilki ir mažučiai, tikri tau broliukai...

... Dar velėnos vejai šimtai daigų ir vaiskiausių žiedukų rainuoja, sošia kvapšnim vainina. Čia viskas gyva, Dievo sėjos smilkaū gavinė... Tau daug kas pavydėti gali, vaiki. Net aš pats, karalių kieme augau, o tiek gyvos gamtos ir draugų aplink neturėjau. Tad atverk savo liauną širdelę, įsistebėk į visus gražumynus: koki žemės lobiai tave siaučia ir linksmina! Antai, volungė sušvilpavo. Pritark drauge ir —

nebe vienišas! O kai pamils šį visatos turta, pamėgsi širdingai bendrauti ir džiaugtis, pačiam bus jauku ir miela. Būsi čia savas brolis ir sūnus gausioj gyvybės šeimoj...

Gendrutis klausosi net apstulpęs. Kaip apkerėtas. Tai tikra išmintis kalba jaunikaikiū lūpom? Tik piemenėlio galvaitėn sunkokai sminga tos didžiai protingos mintys. Vos po truputėlį ima įsivirškinti dangiško svečio žodžius. Ir skurdi širdutė priplūstė kilnios savigarbos. Jaučiasi augas dabar didyn, lyg stiebiasi tikru vyru. Taip, dievaži, jau daug ką žinos. Ir pasaulio paslaptis pradės išmanyti? O šventai tiki karalaičio broliška meile: bus jam ištikimas globėjas ir draugas.

Dar dingtelia knietulys — neiškenčia nepasiguodęs:

— Ne visuomet čia būna taip gražu. Ir taip smagu ganyti. Užaina baurūs lietūs permerkia iki kaulo, šiurpuliū drebina mane visą... Viesulai su ledų kruša kad nučaižo kuomet, sušalęs apgrumbu ir tirtu, kaip šunelis po laštaku. Arba perkūnas kad sudundės — visą dangų vėzdais perdėm daužo ir ugnim degina, rodos, nutrenks tave vietoj, kaip vabalą sutrėks į dulkes... Būna baisu, sustyręs striubauju ir baime drebu, niekas manęs nepagaili. O kur bedingsi? Dejuok ir žliumbk... Jei dar pasitaiko kada, gyvuliai pasalom įšokę pasėlius nutrypia — oi, kailį lupti gaunu, oi, skaudu! —

prisipažįsta susigėsdamas.

Šventasis globėjas žiūri su gailėsiu, dar kažką rimtai mąsto.

— Gendrutė! — giesmingai glosnus balsas piemenėlį tėviška glamone džiugina. — Tu nori užaugti didelis ir stiprus? Nori daug ko išmokyti, visokių darbų nuveikti?

— Noriu... — alsiu geismu ištaria vaikas.

— Tai privalu nuo mažens grūdintis, vaikeli. Įprask prieš vargus spirtis, nuoskaudų neišsigąsti, jokių nepatogumų nepabūgti. Toks gyvenimo mokslas. Tik per pavojus ir skausmus tapsi tikru vyru. Todėl Dievulis tave tolydžio išbando: kad valios tvirtumą prieš smūgius standžiau pasikaustytum! O kas vien lepinasi, kas bijo šiurkštumų ir kentėjimo — lieka silpnutis ir ištįžęs kaip lepšis patakė. Ir neišmanėlis. Toksai nieko gero nelaimės. Taip tau perkūnai ir krušos, alkis ar skriauda — vis būdą gludina, vis proto gabumus galanda. Vis brangus patyrimas. Kad neliktum bejėgis ir bailys, lyg kūdikis. Arba dykūnas išlepėlis. Toki ir užaugę nieko gero nepajėgia. Tiktai vėliau visa tai suprasi.

— Bet... — piemenukas stengias viskuo išsiguosti svečiui: — Tau bepigu ten danguose. Aukso žvaigždėm kaišaisi, galva deimantais pliska. Ten po kojų vien gėlės žydi, tau saldūs vaisiai sirpsta. Šviesu ir niekas neskriaudžia. O ašen va...

(Bus daugiau)

Po koncerto... Mario Sereni, Regina Žymantaitė Peters ir dirigentas Philip Nuzzo.

Regina Žymantaitė Peters ir Mario Sereni Dirvos koncerte

Rytas Babickas

Clevelando lietuvių laikraščio DIRVOS vadovybė vėl nustebino lietuviškų koncertų mėgėjus, surengimu įdomaus, neįprastos formos, aukšto lygio koncerto.

DIRVOS laikraščiui paremti koncertas įvyko š. m. kovo 6-tą dieną, erdvioje Dievos Motinos parapijos auditorijoje, kur laiku susirinkę virš 500 klausytojų nekantriai laukė koncerto pradžios. Salėje buvo jaučiama tam tikra įtampa, nes artistai šioje lietuvių kolonijoje pasirodė pirmą kartą.

Orkestrui sugrojus I-mo veiksmo preliūdą iš Verdžio operos La Traviata scenan įžengė labai simpatiška, imponuojanti solistė sopranas Regina Zymantas-Peters su Metropolitan operos solistu baritonu Mario Sereni ir orkestro dirigentu Philip Nuzzo.

Pirmoji arija — rečitatyvas ir duetas "Pura siccome un angelo" iš Verdžio operos La Traviata II-ro veiksmo. Tai pakaitomis dramatinė ir lyrinė situacija iš solistų reikalaujanti nuolankumo, pykčio, gailesčio bei tragedijos nuotaikų. Abu solistai tą uždavinį atliko įtikinančiai. Po dar vieno orkestrinio preliūdo solistė Regina Zymantas-Peters atliko "Adio del passato" ariją iš Traviatos ir koncerto pirmąją dalį užbaigė su Juozo Tallat-Kelpšos "Mano sieloj šiandien šventė".

Antrąją koncerto dalį pradėjo orkestras su Donicečio uvertiūra iš Don Pasquale diriguojant Philip Nuzzo, po to abu solistai sudainavo po vieną ariją — Mario Sereni "Nemico della Patria" iš Giordano operos Andrea Chenier, o Regina Zymantas-Peters "Vis-

si d'arte" iš Pučinio Toscos. Tada vėl orkestras su Rossinio uvertiūra "Il Signor Bruschino" ir koncertas baigiamas abiejų solistų duetu iš Verdžio operos Trubadūrai.

Ponia Regina Zymantas-Peters yra gimusi Kaune,

gaidų tai visa buvo atpirkta puikioje Toscos arijoje, kur aukštos gaidos skambėjo grynai, aiškiai ir stipriai. Ponia Peters išvaizda labai graži ir scenos laikysena puiki, kultūringa.

Solistas baritonas Mario Sereni yra gimęs Perugia,

Koncerto metu...

augus Toronte, o paskutinius penkiolika metų gyvena New Yorke. Dainavimo jau aštuoneri metai mokosi privačiai pas profesorę Santa Aronica. Šią vasarą ilgesniam laikui išvažiuoja į Italiją, kur toliau tęs balso studijas ir dainuos garsiajame Umbria Festivalyje. Tolimesnėje ateityje turi planą išleisti plokštelę. Regina Zymantas-Peters turi stiprų, gražų sopraną, ypač gražiai ir ryškiai skambantį aukštame registre. Ji dainuoja muzikaliai, tiksliai, turi gražų legato, be jokių slydinėjimų aukštyn ar žemyn. Šią popietę jeigu pirmoje arijoje buvo girdėti keletas netikslų

VISOS NUOTRAUKOS JONO GARLOS

Italijoje, Metropolitan Operoje debiutavo 1957-tais metais Gerardo rolėje, Giordano operoje Andrea Chenier. Šią dramatinę Gerardo ariją, kurioje jis melagingai įskundžia revoliuciniam

teismui prancūzų patriotą Andrea Chenier, p. Sereni atliko puikiai, sužavėdamas visus Clevelando lietuvius.

Programoje nebuvo paži-

Komp. A. Mikulskis kalbasi su Mario Sereni.

mėtas kas per orkestras akompanavo dainininkams. Simfoninio sastato orkestras turėjo 27-nius muzikantus. Grojo prastai. Instrumentai buvo nesuderinti, tempai nevienodi, muzikantai nepasiruošę. Gal dar dvi trys repeticijos būtų daugumą problemų išlyginę ir dainininkams nebūtų reikėję padėti dirigentui.

Bendrai koncertas buvo geras. Ir klausytojai buvo patenkinti, nes programai pasibaigus atsistojo ilgai plojo ir kėlė ovacijas.

Mario Sereni grįžta į Clevelandą su Metropolitan Opera šį birželio mėnesį. Tikimės, kad ir ponia Peters neužilgo mus vėl aplankys.

Mario Sereni, Christofer ir Regina Peters ir Rytas Babickas.

PO KONCERTO...

Aurelija Balašaitienė

Nors sakoma, kad laikas išdildo bet kokius išpūdžius, tačiau kai kuriems išpūdžiams išblėsti reikia žymiai daugiau laiko. Kai reta proga giliai paliečiami estetiniai jausmai ir pajuntas profesinis lygis koncerto metu, sunku nevirptelėti, prisiminus Trubadūrų ketvirtojo veiksmo antrosios scenos duetą. Mario Sereni, romantiškas, romantiškas, besišypsantis italas, kurio visa asmenybė tebedvelkia jo gimtosios Italijos svajinga nuotaika ir jo tautos charakteriu, jau žengia į dvidešimt penktuosius savo karjeros metus su Metropolitan opera. Regina Žymantaitė-Peters, plačios skalės ir gražaus skambėsio sopranas buvo garsiojo baritono puiki partnerė. Profesionalų clevelandiečių muzikų orkestras, diriguojamas iš New Yorko specia-

liai atvykusio Philip Nuzzo, ne vien solistams davė elegantišką ir subtilią palydą, bet ir pats pasirodė su atskiromis koncertinėmis Verdi, Donizetti, Rossini ir Giordano kompozicijomis. Nežiūrint ne visai tobulo akustikos, jie žavėjo klausytojus, išsiilgusius grynųjo meno. Solistų repertuarą sudarė operų scenos ir duetai ir arijos. Buvo nesigailėta aplodismentų, o į galą solistai buvo gražinti pakartotinai į sceną, juos pagaliau išlydint su spontaniška ovacija. Jei simpatingas Mario Sereni scenoje laikėsi laisvai, žaviai, natūraliai ir su šypsena, ištikimas tradicinei europietiskai elegancijai, po duetų pabučiudamas Reginos ranką, tai ir žavioji solistė, apglėbusi puokštę raudonų rožių, publikai atsidėjojo tipingu primadonos reveransu. Įdo-

Mario Sereni su koncerto rengimo talkininkėmis: D. Ramonienė, Gr. Plečkaitienė, A. Balašaitienė ir J. Budrienė.

mu buvo stebėti, kad Brooklynų augintinis, dirigentas Philip Nuzzo, matomai paveiktas bendros nuotaikos, sekdamas Mario, pakartotinai pabučiavo Reginos ranką...

Jei muzikinė koncerto pusė turėtų būti vertinama profesionalo muzikos kritiko, tai vistiek ir eilinio žiūrovo nuotaika turėtų būti reikšminga, nes daugumos koncerto klausytojų pasisakė, tokio lygio koncerto mūsų renginiuose dar negirdėję. Reikia nepamiršti, kad didelė mūsų visuomenės dalis nėra atsilikusi nuo pasaulinio masto kultūros ir ilgisi, kad ir savo renginių eilėje, tikros estetiškos atgaivos. Ypatingai šiltas kontaktas tarp menininkų ir publikos buvo nuolatos jaučiamas ir toji nuotaika persidavė į po koncerto suruoštas vaišes. Dievo Motinos svetainėje buvo skoningai paruošti vaišių stalai, šį kartą atsisakius tradicinio "garbės stalo", dalyvius ir "garbinguosius" sodinant prie sienos... Apvalūs, nedideli stalai, padengti smėlio spalvos staltiesėmis, gražūs indai, stiklai ir gyvos gėlės ant kiekvieno stalo teikė parapijos svetainei koncerto nuotaikos pakilią tąsą.

Vaišių metu išryškėjo kai kurie įdomūs užkulisiniai (Nukelta į 10 psl.)

Mario Sereni ir Regina Žymantaitė Peters.

R. Degėšienė, S. Gedgaudienė ir dr. Gr. Pauliukonienė dalinantis koncerto išpūdžiais.

Dr. Danielius Degėsys, Vilties draugijos pirmininkas, dėkoja visiems prisidėjusiems prie koncerto suruošimo ir gražaus pasisekimo, o ypač Vilties draugijos nariui Christofer Peters įgalinusiui surengti šį koncertą. Prie vaišių stalo Christofer Peters atsako į plojumus.

Regina Žymantaitė Peters kalbasi su muzikais Alfonsu ir Ona Mikulskiais. Vidury Dirvos red. V. Gedgaudas.

Po koncerto prie vaišių stalo: A. Balašaitienė, Christofer ir Regina Peters...

Po koncerto prie vaišių stalo: dr. J. Maurukas, dr. Vl. Bložė, dr. Gr. Pauliukonienė ir dr. R. Pauliukonis.

Po koncerto....

(Atkelta iš 9 psl.)

faktai, kurie tai šventei teikia dar ir kitą, gilesnę prasmę. Daugeliui kilo klausimas: kuriuo būdu į parapijos salę sutiko atvykti pasaulinio garso baritonas ir "dainuoti Dirvai", kaip tai buvo pažymėta programoje. Susipažįstu su Reginos žymantaitės-Peters vyru, ponu Christopher Peters. Tai malonaus veido, labai simpatingo kalbos būdo, šilta asmenybė, kuri mielai dalinasi savo nuotaikomis ir įspūdziais neslepiančiasididžiavimo žmonos pasisekimu. Iš patikimų šaltinių patyrusi, kad jis žymiai finansiniai prisidėjo prie koncerto programos, aš jo paklausiau, kas jį skatina remti lietuvišką reikalą. Jis man atsakė šitaip: "Aš virš keturių metų tarnavau Amerikos marinių korpuse, ir tuo metu jau pajutau norą kuo nors prisidėti prie pavergtųjų dalios palengvinimo. Susipažinęs su Regina, aš nuodugniai supratau Lietuvos tragediją. Jos rūpestis savo tauta persidavė ir man. Pasipiršdamas pažadėjau iki gyvos galvos dėti visas savo pastangas ir visomis išgalėmis padėti lietuviškam reikalui. Tą žodį išlaikau. Susipažinęs su Lietuvos gen. konsulu Simučiu New Yorke, jam pareiškiau, kad esu visada pasiruošęs eiti į talką. Mano pažįstamų tarpe yra daug lietuvių. Deja, su apgailes-

tavimu patyriau, kad lietuviškoje visuomenėje vyrauja skirtingos frakcijos, kurios tarpusavy nesugyvena. Tikiuosi, kad Regina su savo žaviu balsu prisidės prie lietuvių vienyjimo. Todėl jos koncertą parėmiau. O Mario yra mano senas bičiulis". Buvo graudu ir miela klausytis to olandų-italų kilmės švelnaus žmogaus, nes jo tiksli pastaba ir konkretus įnašas į lietuviško reikalo dirvą rodo jo nuoširdumą ir tikrą rūpestį.

Regina žymantaitė-Peters, apsupta gerbėjų ir autografų ieškotojų, pasisakė nepaprastai koncertu patenkinta. "Clevelando publika labai šilta, maloni, o privačiai visi labai vaišingi ir jaukūs." Šiuo metu ji ruošiasi dviem koncertams, o gegužės 1 dieną Brooklyne dainuos su 50 asmenų orkestru. Birželio mėnesį ji išvyksta į Italiją toliau gilintis dainavime pas pasaulinio karso maestro-mokytoją Campo Ettore Galliano, kuris savo laiką buvo ir garsiosios Tebaldi ir kitų operos garsenybių mokytojas. Vėliau jis Mantuos mieste ruošia Reginos koncertą. Mario Sereni esąs senas jos vyro draugas. Dirvos redaktoriaus užkalbinta rudenį apie koncerto galimybes Clevelande, ji pasitarusi su Mario, kuris iš karto sutikęs tokį koncertą Clevelande duoti.

Mario Sereni mielai dali-

nosi mintimis su manim, nuolatos užsimindamas apie "įdomias ir žalias lietuviškas", pabrėžė savo asmenišką draugystę su eile lietuvių New Yorke, ypatingai su a. a. dr. V. Čeko šeima. Jo pastovi gyvenamoji vieta ir šiandieną dar tebesanti Perugia, iš kur jo žmona atskrenda į New Yorką. Dar pereitą vakarą dainavęs La Boheme ir turėjęs savaitės bėgyje du kitus operos spektaklius. Mario prisipažįsta gyvenęs dainavimui. Paklaustas, kaip jis patenkintas šio vakaro koncertu, jis nutarė, kad buvo "fantistiška" ir "stebuklinga" atsižvelgiant į tai, kad buvo padaryta viena vienintelė repeticija. Norėjau išgauti iš jo konkretesnės kritikos žodžių, tačiau jis juokaudamas pridėjo pirštą prie lūpų ir dar kartą pakartojo "Madame, aš jums sakau — tai buvo tikras stebuklas".

Orkestro dirigentas Philip Nuzzo, prie kurio stalo turėjau malonumo sėdėti vakarienių metu buvo drauge su savo jaunute žmona Debbie. Patyriau, kad jie ką tik vedę, t. y. — šeštadienį, o dėl šito koncerto atidėjo savo medaus mėnesio kelionę į Floridą. Debbie Nuzzo, iš profesijos grafikė - menininkė, neatrodė savo vyro sprendimu nepatenkinta. "Jūs juoksitės patyrusi, kaip mudu susipažinome", pasakojo Philip Nuzzo. "Mudu susipažinome prie mūsų butnamio pašto dėžutės. Man patiko Debbie, bet aš neturėjau progos su ja susipažinti. Mano muzikali ausis pagavo jos žingsnių muziką. Kiekvieną kartą, kai ji eidavo koridoriu mi pašao dėžutės link, aš atidarydavau savo buto duris ir ją kalbindavau". Atrodo, kad judviejų gyvenimai harmoningai derinsis. Jaunasis dirigentas ruošiasi diriguoti operas, kurioms dekoracijų eskizus gamina jo žmona. Su pasididžiavimu jis pasakojo apie "Samsoną ir Dalilos" pastatymą, kuriam Debbie sukonstravo šventyklos sugriovimą sceną. Viskas išėjo labai gerai, nors turėta baimės, nes nebuvo daryta jokia repeticija. Viskas krito ten, kur reikia...

Žodžiu, Dirvai remti koncertas ne vien savo lygiu buvo išėjęs iš mums įprastų mėgėjiškų ribų. Jo organizavime ir dideliame nusiunkime trykšta ir lietuviško reikalo subtilus propagavimas, praplečiant mūsų draugų ratelį, o paties koncerto rengime — noras patenkinti ir labiausiai išleptą skonį.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

SUSITIKIMAS SU DR. POVILU ŠVARCU

Vasario mėn. 19-27 dienomis Los Angelėje viešėjo dr. Povilas Švarcas iš Mascoutah, Ill. Tautinės Sąjungos Tarybos narys ir ilgametis St. Louis Tautinės Sąjungos skyriaus pirmininkas. Čia jį maloniai priėmė pusseserė Rūta ir Petras Sakai. Ponai Sakai mūsų padangėj yra labai aktyvūs visuomenininkai, nuoširdūs ir vaišingi, tad ir ši kartą pasikvietė savo bičiulius tautininkus į viešnagę, susitikti su dr. Povilu Švarcu ir duoti jam progos susitikti su p. Sakų ir jo paties bičiuliais.

Dr. Povilo ir Aldonos Švarcų duktė Kristina, aukštuosius mokslus baigusi, apsigyveno Los Angelėje. Malonu pastebėti, kad ji kaip ir jos tėveliai, aktyviai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Ji yra neolituane — Los Angeles Neo-Lithuania padalinio valdybos narė. Priklauso Santa Monikos Lietuvių Klubui, Protestantų Sąjungai ir aktyviai dalyvauja šv. Kazimiero parapijos chore. Mes losangeliečiai džiaugiamės Kristinos lietuviška veikla ir jos sugebėjimu per gana trumpą laiką įsijungti į mūsų organizacijas.

Dr. P. Švarcas dažnai aplanko mūsų padangę. Džiugu, kad kiekvieną kartą jis randa laiko ir galimybę susitikti su tautininkais ir šia proga pasidalinti nuomonėmis tautininkų veiklos rūpi- mais reikalais. (am)

LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ KLUBO VEIKLA

Š. m. sausio mėn. 28, 29 ir 30 dienomis Sacramento mieste įvyko Kalifornijos respublikonų partijos centrinio komiteto suvažiavimas. Mūsų pirm. Liucija Mažeikienė, kandidato į Kalifornijos senatą Earle Robinson buvo paprašyta ir pristatyta būti centrinio komiteto narė. Šiame suvažiavime buvo renkami nauji centrinio komiteto pareigūnai. Kalifornijos respublikonų partijos pirmininku išrinktas Ed Reinecke o jo pavaduotoju Michael Antonovich, buvo renkami ir kiti pareigūnai. Su naujai išrinktuojų pirm. Ed Reinecke ir pavaduotoju Michael Antonovich teko net kelis kartus susitikti ir išsikalbėti. Abudu yra gerai susipažinę su lietuvių padėtimi, yra anksčiau mūsų reikaluose padėję, tikimės, kad ir ateityje lietuvių reikalus tinkamai parems.

Š. m. vasario mėn. 5 d. "The First United Republican Assembly" surengė pagerbimą kongresmanui Dobert Dornan. Į šį pager-

bimą buvo pakviesta Klubo pirm. Liucija Mažeikienė ir ALTo pirm. Antanas Mažeika. Kongr. Robert Dornan yra geras lietuvių draugas. Vakaro metu pats kongr. Robert Dornan su pažindino mus su TV komentatorium Bruce Herschensohn, kuris gerai prisiminė Balio Gajausko bylą bei Lietuvos reikalus.

Artėjant vasario 16 d. minėjimui padėta Los Angeles ALTo skyriui gauti Kalifornijos gubernatoriaus George Deukmejian sveikinimo raštą — telegramą, kuri buvo paskaityta vasario 16 d. minėjime.

Š. m. kovo mėn. 5 d. įvyko "California Republican Heritage Groups Council" metinis susirinkimas. Šiai organizacijai priklauso: estų, filipinų, italų, japonų, kiniečių, lenkų, lietuvių, romunų ukrainiečių, vengrų ir vokiečių tautybių grupės. Šiame metiniame susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba, į kurią iš lietuvių grupės buvo išrinkti du: vicepirmininkės pareigom Liucija Mažeikienė, o išdininko pareigom Vincas Juodvalkis. Ši organizacija priklauso Centrinei Washington "National Republican Heritage Groups Council".

Šiuo metu Lietuvių Respublikonų Klubas ruošiasi metiniam narių susirinkimui, kuris numatomas sušaukti balandžio mėn. 10 d. 12:30 val. (sekmadienį) Lietuvių Tautinių Namų patalpose. (am)

• Vincas Juodvalkis savo buhalterijos ir mokesčių skaičiavimo įstaigą iš Resedos, Calif. perkėlė į Santa Monica, 2802 Santa Monica Blvd., į Albino Markevičiaus naują pastatą. Telef. (213) 829-4757; vakarais (213) 893-7584.

• DLK Birutės draugijos Los Angeles skyrius, atsidėkodamas už straipsnių spausdinimą, liečiančių birutininkų veiklą, per skyriaus išdininkę Nelę Apeikienę atsiuntė Dirvai auką 50 dol. Ačiū.

• Los Angeles lietuvių kredito kooperatyvui reikalingas tarnautojas. Tuo tarpu apie 10 val. savaitėje, kuris ateityje galėtų būti kooperatyvo reikalų vedėju. Pageidaujama turįs patyrimo atskaitomybės vedyboje, noro kredito operacijų įstaigos vadovavime, galįs žodžiu ir raštu bent pusėtinai vartoti anglų kalbą.

Dėl informacijų nurodant savo patyrimą, prašau rašyti kooperatyvo pirmininkui A. Kiršonis 6926 Abbottswood Dr., Rancho Palos Verdes, Ca. 90274, arba skambinti telefonu 213-377-0586ar v. pirm. R. Bužėnui 213-254-6048.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mi. 49505	1541 Plainfield Ave. NE	616-361-5960
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, Ca. 90640	1800 W. Beverly Blvd.	213-727-0884
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	398 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

ARTĖJA II PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų organizacinio komiteto ir visų komisijų pirmininkų posėdis įvyko kovo 4 d. vakare, PLB valdybos būstinėje, Jaunimo Centre.

Posėdį atidarė ir pravedė org. komiteto pirm. dr. Antanas Razma. Išklausyti visų pagrindinių renginių komitetų pirmininkų ar jų pavaduotojų pranešimai. Visi paruošiamieji darbai rieda be ypatingesnių sutrikimų ir visiems renginiams bus laiku bei tinkamai pasiruota.

Ilgiau sustota prie dainų šventės operos, suvenyrų gaminimo ir finansų telkimo reikalų. Dainų šventei ruošti komiteto pirm. V. Momkus painformavo, kad bilietai jau atspausiti ir gaudami Vaznelių prekyboje. Užsakymus ir čekius siųsti bilietų platinimo komisijos pirm. Jadvygai Šliažienei, Vaznelių prekybos adresu: 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. 312-471-1424. Bilietų kainos 5-17 dol. Čekius rašyti: Lithuanian World Festival, Inc.

Patariama nedelsti ir užsakymus siųsti tuojau, nes prašymai bus tenkinami užsakymo pirmumo eile, o vietos yra labai ribotos (salė talpina tik 8000 žmonių).

Kultūrinių renginių pirm. Ingrida Bublienė pranešė, kad operos I LITUANI pastatymui aukos tebeplaukia. Dar yra kelios ložės, rezervuotos tūkstančio dol. aukotojams. Kaip žinome, operos pastatymui paaugokę 1000 dol. gauna 6 vietų ložę. Paaugokę 500 dol. II P. L. Dienoms, gauna po du turimus geriausius bilietus į visus renginius. Aukotojai, atsiuntę aukas iki kovo 31 d., bus paskelbti pagrindiniame II PL Dienų leidinyje. Vėlesnieji aukotojai (aukų iki gegužės 1 d.) bus paskelbti renginių programose, o patys vėliausieji — Pasaulio lietuvių. Į operą bilietų dar yra ir užsakymus siųsti Vaznelių prekybai, o anksčiau užsakisieji prašomi nedelsiant juos atsiimti, nes po kovo 20 d. bus perleisti kitiems.

Jaunimo kongreso atstovė R. Kemežaitė pranešė, kad registracija pratęsta iki kovo 31 d. Kanados vyriausybė paprašyta suteikti

finansinę paramą jaunimo studijų dienoms ir kitiems renginiams.

Kultūrinių pramogų komiteto pirm. M. Remienė painformavo kad į didįjį banketą užsakymai jau primami, stalai ar atskiros vietos rezervuojamos Vaznelių prekyboje. Banketan įėjimo kaina suaugusiems 27,50 dol., o jaunimui 20 dol.

II PL Dienų metu Jaunimo Centro kavinėje veiks užkandinė ir baras, o vakarais didžiojoje salėje jaunimui šokiai.

Organizacinis komitetas papildytas suvenyrų koordinatorium, kuriuo pakviestas PLB valdybos vicepirm. Mečys Šilkaitis. Jis pranešė, kad bus pagaminti 7 rūšių suvenyrai nuo 1 dol. iki 5 dol. vertės.

Leidinio koordinatorių Bronius Nainys prašė visus pranešimus, nuotraukas ir sveikinimus įteikti iki balandžio 1 d. Vėliau gautieji, nebepateks į leidinį. Ši data yra galutinė ir jokie pratęsimai nebus daromi, nes reikia leidinį išleisti prieš II Pasaulio Lietuvių Dienų pradžią.

Nakvynių, transportacijos komisijos išleis informacinį leidinį, kuriame numatoma įterpti Chicago žymesnes vietas, viešbučių, galerijų ir universiteto adresus, truputį žinių apie ruošiamus festivalius ir istorinius svarbesnius įvykius.

Informacijos vadovė Ritonė Rudaitienė čia esantiems išdalino tik ką "pagimdytą" įvykių kalendorių, kuris bus išsiuntinėtis visiems kraštams per LB apylinkes bei kitus kanalus, kad galėtų geriau susiplanuoti lankytinas vietas.

Finansų reikalais kalbėjo dr. A. Razma, B. Bagdonienė ir K. Dočkus. Aukos plaukia, dovanų paskirstymo išplatintų bilietų šaknelės jau pradeda grįžti, vis dar laukiama platesnio mecenatų įsijungimo į PL Dienų rėmimą. LB apylinkės tebevykdo vėjus, o jau gautos aukos džiugina rengėjus, nes net pralenkia skirtas kvotas. Tikimasi, kad visų lietuvių gera valia ir dosnia ranka reikalingi finansai bus sutelkti. Aukotojai davę 50 dol. ir daugiau, bus paskelbti leidinyje, jei jų aukos pasieks PLD būstinę iki balandžio

1 dienos. Prašome nevėluoti ir čekius siųsti PL Dienų būstinėn: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Ši data privaloma LB apylinkėms, jaunimo vienetams, chorams, sporto klubams ir visiems kitiems aukų rinkėjams.

Posėdyje dalyvavo 30 visų komitetų bei komisijų pirmininkų ar jų pavaduotojų. Nuodugnai svarstyti visi klausimai, programa, patalpos, darbotvarkė ir finansai.

Reikia džiaugtis, kad II Pasaulio Lietuvių Dienų ruošos darbuose dirba visa šimtinė jaunosios ir vidurinės kartos veikėjų, tik vienam kitam pensininkui padedant.

GENEROLO STASIO RAŠTIKIO KNYGOS SUTIKTUVĖS

Akademinių skautų sąjungos filisterių valdyba š. m. vasario 18 d., Jaunimo centro kavinėje, suruošė Stasio Raštikio atsiminimų IV knygos "Lietuvos likimo keliais", sutiktuvės. Sutiktuvės atitiko šio žodžio prasmę, nes knygos tik tą pačią dieną buvo gautos iš rišyklos ir niekas jų dar nebuvo skaitęs ir matęs.

Vakaronę atidarė ir įvadinį žodį pasakė Mindaugas Pleškys. Apie gen. Stasį Raštikį ir jo atsiminimus kalbėjo istorikas Jonas Dainauskas. Savo sklandžioje, pusvalandį trukusioje kalboje, paminėjo Stasio Raštikio svarbesnius gyvenimo įvykius, jo vaidmenį nepriklausomybės kovose, kariuomenėje ir valstybiniame gyvenime. Perbėgo per pirmąsias jo knygas: Kovose dėl Lietuvos I ir II t., Įvykiai ir žmonės III t. ir tik ką pasirodžiusį IV tomą — Lietuvos likimo keliais. Smulkmeniškai nenagrinėjo turinio, bet pabrėžė kelis labai reikšmingus ateities istorikams dalykus, pav.: pilną Vyčio Kryžiaus ordino kavalierių sąrašą ir Lietuvių tautos kovą prieš SS legioną.

St. Raštikis keturiuose knygose, sudarančiose 2800 puslapių, plačiai aprašė to laiko įvykius, gyvenimo sąlygas ir lietuvių tautos nuotaikas. Kai kam nepatinka toks smulkmeniškasis įvykių vaizdavimas, bet ateities istorikams bus nepamainoma medžiaga, pateikta gyvo liudininko pasakojimais.

J. Dainauskas stebėjo, kad Lietuva turėjo apie 50 generolų ir jei jie visi būtų parašę bent po vieną knygą,

turėtumėm vispusišką to laikotarpio įvykių ir gyvenimo vaizdą.

Šią knygą redagavo pats prelegentas Jonas Dainauskas, tamprų ryši palaikęs su knygos autorium. Gen. Stasys Raštikis šiuo metu yra savo namuose Los Angeles, Kalifornijoje, su atsivėrusiomis nepriklausomybės kovose gautomis žaizdomis, bet turi gerą atmintį ir blavią galvoseną.

Po knygos aptarimo, buvo keletas paklausimų, į kuriuos J. Dainauskas atsakinėjo. Negausūs vakaronės dalyviai (vos 40 žmonių), rengėjų buvo pavaišinti.

Stasys Raštikis, Lietuvos likimo keliais, IV tomas. Išleido Akademines skautijos leidykla. Knyga įrišta į kietus drobės viršelius.

GRAŽUS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį kovo 6 d. popietės metu Lietuvių tautiniuose namuose įvyko Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus narių susirinkimas. Jame dalyvavo arti pusės šimto narių. Susirinkimą pradėjo skyriaus pirm. Jonas Jurkūnas pakviesdamas pirmininkauti inž. Domą Adomaitį, o protokolą surašyti — Petrą Vėbrą. Pereito susirinkimo protokolą perskaitė ir susirinkimas jį priėmė — Irena Karalienė-Vaitkienė.

Apie pastarojo meto skyriaus veiklą painformavo pirm. J. Jurkūnas, skyriaus finansinį stovį aptarė išd. Viktoras Mastys. Iždininkas gerėjosi skyriaus sutelktu kapitalu. Ta proga susirinkimas aklamatiškai užgyrė valdybos pasiūlymą, įstoti nariu į Tautos Fondą su pradiniu įnašu — \$200.

Pranešimai, kas pastaruoju metu vyksta bei planuojama: ALTS valdyboje (pranešėjas M. Valiukėnas), Amerikos Lietuvių Taryboje (T. Blinstrubas), Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo komitete (J. Jurkūnas).

Pranešimai susilaukė keleto paklausimų, į kuriuos atsakė pranešėjai. Minėtina detalė, pranešime apie VLIKO tarybos vakarykštį posėdį, jame linksniuotus artimesnio santykiavimo VLIKO su JAV LB vadovybe pragiedrilius, susirinkimas sutiko plojimais.

Skyriaus pirmininkui pranešus apie mirtį Olgos Kremerienės, šio skyriaus aktyvių narių Alberto ir Oskaro Kremerių (dabartinės Sąjungos valdybos sekr.) motinos, susirinkimas atsisostojimu ir tylos minute pagerbė Velionę ir išreiškė užuojautą Velionės sūnams ir kitiems artimiesiems.

Susirinkimui pasibaigus, skyriaus valdybos narės S. Juškienė, B. Kremerienė su talkininkėmis visus dalyvius pavaišino kava ir užkandėliais. (mv)

AUSROS ŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Aušros šimtmečio minėjimą rengia Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Komitetui vadovauja dr. Leonas Kriaučeliūnas. Minėjimas įvyks kovo 20 d. 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Paskaitą skaitys LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. istorikas dr. Algirdas Budreckis, dainuos solistė Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, a k o mpanuojant pianistui Robertui Mockui. Taip pat programoje dalyvauja Vida Jonušienė, Audronė Karalienė ir Jolita Kriaučeliūnaitė.

Minėjimą praturtins parodėlė iš Br. Kvickio turimo archyvo, AUŠROS leidiniais ir bendradarbių nuotraukomis.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir susipažinti su to laiko lietuvių spaudos padėtimi bei leidimo sąlygomis.

Įėjimas laisvas ir aukos nebus renkamos.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon.-9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

**II PASAULIO
LIETUVIŲ
DIENOS**

Į II PL DIENŲ UŽDARYMO banketą, kuris įvyks liepos 3 d. Conrad Hilton viešbutyje, Chicagoje, bilietus prašoma įsigyti iš anksto, nes vietų skaičius ribotas. Bilietų kainos — \$27.50 suaugusiems, \$20.00 jaunimui. Užsakymus siųsti kuo greičiau — Gifts International (J. Vaznelio prekyba) 2501 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629, telef. 312-471-1424. Čekius rašyti "Lithuanian World Festival Inc."

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

DARIAUS-GIRĖNO KLUBO SUSIRINKIMAS

Dariaus-Girėno klubo metinis susirinkimas įvyko vasario 27 d. 12:15 val. Lietuvių Namuose. Susirinkime dalyvavo 23 klubo nariai. Susirinkimą pravedė klubo pirmininkas Edvardas Milkauskas, sekretoriaus Vytautas Ogilvis. Buvo padaryti valdybos narių pranešimai ir perskaitytas Revizijos aktas. Pranešimai ir aktas išdiskutuoti ir priimti. Valdybai pareikšta padėka.

Į 1983 metų valdybą, pirmininkui Edvardui Milkauskui pristačius, patvirtinti: pirmininkas — Edvardas Milkauskas, vicepirmininkas — Andrius Bliūdžius, sekretorius Vytautas Ogilvis, finansų sekretorius — Stanley Matthews, maršalka — Antanas Vaitiekus, ūkvedys — Alfonsas Lukas ir parengimų vadovas — Algis Vaitiekaitis.

Revizijos komisija: Česys Šadeika — pirmininkas, Juozas Kinčius ir Bronius Valiukėnas — nariai.

LIETUVIŲ NAMŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Vasario 27 d. 1:30 val. Lietuvių namuose įvyko

Lietuvių namų draugijos metinis susirinkimas. Susirinkimą pravedė draugijos pirmininkas Edvardas Milkauskas, sekretoriaus Stanley Matthews. Dalyvavo 19 draugijos narių. Valdybos padaryti pranešimai išdiskutuoti ir priimti.

1983 metams valdyba pirmininkui Edvardui Milkauskui pristačius patvirtinta tokia: Edvardas Milkauskas — pirmininkas, Algis Vaitiekaitis — vicepirmininkas, Stanley Matthews — administratorius, Alfonsas Lukas — ūkvedys ir Vytautas Gurka — kandidatas. Revizorius — Petras Bliūdžius.

VIENERI METAI BE JONO GAIŽUČIO

Vasario 28 d. suėjo vieneri metai kai mirė visuomenininkas, fotografas, dailininkas, žurnalistas, inžinierius Jonas Gaižutis. Mišias už jo sielą šv. Antano parapijos bažnyčioj, Neo-Lithuania ir ALT S-gos Detroito skyriaus užprašytas, vasario 27 d. atnašavo kun. Alfonsas Babonas. Auka prie altoriaus nešė: Neo-Lithuania — Algis Vaitiekaitis ir ALT S-gos Detroito skyrius — Vincas Tamošiūnas.

Jono Gaižučio mirties metinis paminėjimas įvyko kovo 13 d.

Šv. Antano parapijos moterų choras atliks dalį meninės programos Aušros šimtmečio minėjime balandžio 10 d. šv. Antano parapijos salėje, Detroito. Vidury choro vadovas Stasys Slizys. K. Sragausko nuotr.

LB DETROITO APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Kovo 20 d. tuojau po atlaikytų 10:30 val. šv. mišių Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre įvyks LB Detroito Apylinkės metinis susirinkimas. Susirinkime dalyvauti kviečiami visi Detroito lietuviai. Bus padaryti valdybos narių pranešimai, renkama valdyba ir atstovai į Michigano apygardos suvažiavimą. Be to aptarti ir visi kiti reikalai.

MIRĖ INŽ. EUGENIJUS JANKUS

Vasario 26 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė visuomenininkas ir keletos organizacijų narys inž. Eugenijus Jankus, eidamas 53 metus.

Velionis buvo pašarvotas Yolandos Zaparackienės vadovaujamoje laidotuvių namuose. Vasario 27 d. vakare Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius sukalbėjo rožinį. Po to vyko organizacijų atstovų atsisveikinimas, kurį pravedė Yolanda Zaparackienė. Laike rožinio ir atsisveikinimo įnešta stovėjo Lietuvos trispalvė vėliava ir organizacijų atstovai pasikeisdami po du stovėjo garbės sargyboje. Žmonių į atsisveikinimą atvyko tiek, kad net netilpo. Vasario 28 d. velionio kūnas buvo nulydėtas į Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčią, iš kur po gedulingų mišių, ilgos automobilių vilkstinės amžinam poilsiui buvo nulydėtas į švento Kapo kapines. Eugenijus Jankus buvo gimęs 1930 m. gegužės 24 d. Studijas pradėjo Vak. Vokietijoje, kurias baigė atvykęs į Ameriką. Nuliūdime liko: žmona, vienas sūnus, trys dukterys, tėvai rašytojas Jurgis Jankus ir motina, broliai, seserys ir kiti giminės.

METINIS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Radijo klubo "Lietuvių Balsas" metinis susirinkimas įvyko

vasario 27 d. šv. Antano parapijos salėje. Susirinkimą pravedė klubo pirmininkas Kazys Gogelis, sekretoriaus Birutė Barauskienė. Susikaupimo minute buvo pagerbti mirę klubo nariai. Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė Rožė Ražauskienė. Pranešimai buvo išdiskutuoti ir priimti. Valdybai už gerą veiklą pareikšta padėka.

1983 metams valdyba Kaziui Gogeliui pristačius, susirinkimas patvirtino tokia: pirmininkas — Kazys Gogelis, vicepirmininkai: dr. Algis Barauskas, Juozas Leščinskis, Juozas Račiukaitis ir Antanas Sukauskas.

Sekretorė — Birutė Barauskienė. Direktorai: Vincas Kankalis, Albinas Pusedėris, Antanas Pesys. Tvarkdarys — Alfonsas Lukas. Valdybos nariai: Ona Šadeikienė, Juozas Mačiulaitis, Danutė Žebraitienė ir Sofija Dryžienė.

Finansų sekr.-ižd. Leonardas Šulcas.

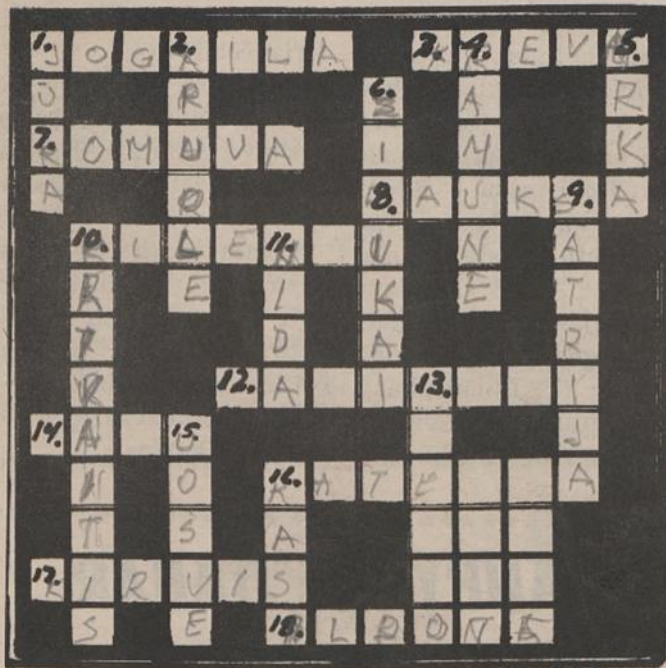
Revizijos komisija: Kazys Ražauskas, Jonas Morkus ir Stasys Račiukaitis.

GEGUŽINĖ PO STOGU

Kovo 20 d. tuojau po 10:30 val. atlaikytų šv. mišių Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre įvyks Amerikos Lietuvių Radijo klubo gegužinė po stogu. Gegužinėje įvairiais valgiais bus galima pasivaikšinti, o kas svarbiausia — tai laimėti gerų dovanų. Laimės šuliniui aukos-fantai priimami prie Dievo Apvaizdos, šv. Antano ir šv. Petro bažnyčių. Jas galima įteikti: Kaziui Gogeliui, Antanui Sukauskui ir Albinui Andriūšaičiui.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Kryžiažodis Nr. 9

Gulsčiai: 1 — Karališkasis dėdės žudikas istorijoje; 3 — Pilis, suvaidiniusi reikšmingą vaidmenį Vytauto gyvenime; 7 — Sen. prūsų šventovė; 8 — Mūsų rašytojas, kurio 370 m. mirties sukaktį šiemet švenčiame; 10 — Pilies gyventojai; 12 — Sen. lietuvių gentis; 14 — Dalba; 16 — Carų Rusijos imperializmo vykdytoja; 17 — Dailidės įrankis; 18 — Lietuvos kunigaikštystė.

Stačiai: 1 — Lietuvos upė; 2 — Istorinė Lietuvos vietovė; 4 — Lietuvaitės vardas; 5 — Laivo rūšis; 6 — Šiaurės Lietuvos miestas; 9 — Maironio apdai-

nuota žemaitijos vieta; 10 — Sen. lietuvių dievas; 11 — Mėgiama mūsų vasarvietė; 13 — Viena Lietuvos istorinių sutarčių, turinti šios Rusijos upės vardą (kilm. l.); 15 — Vyro motina; 16 — Kūno organas.

b. agn—

CALVOSŪKIO Nr. 8 SPRENDIMAS

Mount Saint Mary's College

EMMITSBURG, MARYLAND 21727 301-447-6122

At Mount Saint Mary's College, history and tradition not only live, but refuse to stand still. The oldest independent Catholic college in America, the Mount, founded in 1808, continues to look back upon a proud past while turning the present into what will some day be incorporated smoothly into the excellence of years gone by.

Mount Saint Mary's College admits students of any race, color, national and ethnic origin to all the rights, privileges, programs, and activities generally accorded or made available to students at the school.

For information on Mount Saint Mary's College, contact: Director of Admissions, Mount Saint Mary's College, Emmitsburg, Md. 21727; Phone (301) 447-6122.

SUNNY HILLS

PAGERBS HENRIKĄ KAČINSKĄ

Henrikui Kačinskui, garbingam mūsų tautos teatro ir kultūros puoselėtojai šiais metais suėjo 80 m. amžiaus ir 60 m. kultūrinio bei teatralinio darbo sukaktis. Lietuvių Bendruomenės Sunny Hills apyl. visuotina-me narių susirinkime buvo išrinktas, pagerbimui organizuoti 5 asmenų komitetas, į kurį įeina: M. Balčiūnienė, E. Lukienė, J. Čepukienė, V. Baltutis ir J. Zubavičius. Pagerbimas įvyks kovo 27 d., sekmadienį, prasidės pamaldomis, o po jų, Community salėje bus meninė pagerbimo dalis. Programą atlikti sutiko: Prudencija Bičkienė, Irena Vebaitienė, Julius Vebaitis, Alfonsas Petrutis, Jurgis Blekaitis ir Vilma Brazil. Paulius Jurkus sutiko išdekoruoti tai dienai pritaikintomis spalvomis salę ir taip pat, dalyvaus programoje. Po programos pietūs.

Komitetas kviečia susidomėjusius tautiečius atvykti ir padėti mums, kuo kilmingiau išta dieną atšvęsti. Prašytume, iš anksto telefonu painformuoti komiteto narius: E. Balčiūnienė (904) 773-3800, E. Lukienė — 773-3914 J. Čepukienė — 773-3566, V. Baltutis — 773-2725 ar J. Zubavičių — 773-2097.

Ne tik komitetas, bet ir visi Sunny Hills gyventojai nuoširdžiai laukia jūsų.

(jz)

PAŠTO PAŽEIDIMAI SOVIETIJOJE

Vakaruose gyvenantieji pastebėjo, kad pastaruoju metu laišakai bei siuntiniai ilgiau keliauja iš Lietuvos ar į Lietuvą, arba iš viso nenuveina. Ką bekalbėti apie laiškus kaliniams Sibiro gulimose. Iš ten laišakai dažniausiai grįžta arba yra konfiskuojami.

Kongresmanas Benjamin Gilman iš New Yorko, ku-

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje patalpose New Yorke vasario 27 d. buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė dalyvaujant pildomajai tarybai. Nuotraukoje pildomoji taryba su gen. konsulu A. Simučiu. Sėdi iš kairės: A. Simutis, G. Meiliūnienė, SLA prez. P. Dargis. Stovi: E. Mikužiūtė, A. Chaplikas, Kr. Austin, dr. V. Dargis ir J. Mileriūtė. Ch. Binkins nuotr.

ris priklauso JAV Kongreso pašto komisijai ir yra asmeniškai susirūpinęs tuo reikalu, kreipėsi į Amerikos 50 centrinių organizacijų, norėdamas surinkti konkrečius duomenis iš tų, kurie susirašinėja su gyvenančiais Sovietų Sąjungoje.

Gilman rašo: "Man prašant, pašto komisija, kuriai aš priklausau, šiuo klausimu pravedė tris atskirus apklausinėjimus — 1978 gegužės 8 ir liepos 25 ir 1979 liepos 2. Per tuos apklausinėjimus žydų, religinių ir etninių grupių bei mokslinių ir profesinių organizacijų atstovai iškėlė konkrečius pavyzdžius, kaip Sovietų Sąjunga sąmoningai kliudo bei sulauko savo piliečių paštą.

Kai Sovietų Sąjunga pratęsia pašto nepristatymo politiką, mes privalome padėti tiems, kurie bando susirašinėti su gyvenančiais Sovietų Sąjungoje".

Kongresmanui prašant, Lietuvių Informacijos Centras paruošė dokumentaciją liudijančią pašto nepristatymą Sovietų Sąjungoje JAV kongreso pašto komisijai. Ta dokumentacija bus naudojama apklausinėjimams. Lietuvių Informacijos Centras taip pat ir centrinei JAV pašto įstaigai pasiuntė šiuo reikalu pareiškimą.

1983 vasario 17 Amerikos tarptautinio pašto skyriaus pareigūnas Edward S. Walker pranešė Lietuvių Informacijos Centrai, kad jo įstaigai turi būti perduoti tie laišakai, kurie yra adresuoti kaliniams ir kurie grįžta pažymėti "adresatas nežinomas". Jis sutinka šią problemą iškelti sovietų pašto pareigūnams.

Nors atskiri žmonės ir grupės siunčia registruotus laiškus kaliniams, bet daugelis tų laiškų nepasiekia adresato. Pvz., prieš metus grįžo nemažai kvitukų, pasirašytų ne kalinio, o pašto ar lagerio administracijos.

šiais metais pastebima, kad nuo Andropovo valdymo pradžios daugumas laiškų grįžta pažymėti "adresatas nežinomas".

Visi, kurie gyvena JAV ir kurie turi tinkamos dokumentacijos, prašomi prisidėti prie šios akcijos. Kas turi sugrąžintų laiškų origi-

nalus, siuntinius (nuotraukas ar fotokopijas), registruotus kvitukus ir kitą panašią vaizdinę medžiagą, prašomi ją siųsti Lietuvių Informacijos Centrai, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207. Kas turi kokių klausimų, prašome skambinti (212) 647-2434.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namu (312) 677-8489.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

"Amber Holidays"

1983 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Balandžio 20 \$1075.00	Liepos 20 — \$1338.00
Gegužės 4 — \$1075.00	Rugpjūčio 3 — \$1338.00
Gegužės 11 — \$1229.00	Rugpjūčio 17 — \$1528.00
(su Ryga)	(su Ryga)
Gegužės 25 — \$1285.00	Rugsėjo 7 — \$1338.00
Birželio 15 — \$1528.00	Rugsėjo 19 — \$1143.00
(su Ryga)	Rugsėjo 26 — \$1110.00
Birželio 22 — \$1338.00	Spalio 5 — \$1229.00
Liepos 13 — \$1528.00	(su Ryga)
(su Ryga)	

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos ir informacijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES.

BOSTON**LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
BOSTONO APYGARDOS
NUMATOMI RENGINIAI**

Balandžio 8 d. 6 v. v. Lietuvių Piliečių Draugijos 2-ro aukšto salėje, So. Bostone, įvyks arch. Edmundo Arbo meninių darbų paroda ir jis skaitys paskaitą "Žmogus ir kultūrinės apraiškos architektūroje". Paskaita bus pailiustruota skaidrėmis.

Balandžio 24 d. 2 v. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos auditorijoje įvyks "Aušros" 10 metų sukakties minėjimas. Paskaitą tema Aušra ir mes skaitys Yale universiteto prof. poetas Tomas Venclova.

Meninė daly poeziją ir skaitinius iš Aušros pirmųjų numerių skaitys poetas Stasys Santvaras, Aldona Dabrilaitė-Lingertaitienė ir Gita Markevičiūtė-Kupčinskienė.

LB Bostono apygarda prašo visus dalyvauti šiame

minėjime ir jokių kitų renginių tą dieną nerengti.

Rugpjūčio 14 d. įvyks L. B. Bostono apygardos "Lietuvių Diena" Maironio parke, Worcesteryje.

• **Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos** metinis koncertas-balius įvyks gegužės 22 d., sekmadienį, 3 val. p. p. klubo auditorijoje su įdomia programa. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

**LEDO RUTULIO
ŽAIDYNĖS BOSTONE**

Balandžio 9 d. įvyks ledo rutulio žaidynės Bostone dalyvaujant Detroito Kovo, Toronto Sporto klubo ir Bostono Grandies komandoms. Rungtynės įvyks Babson College, Babson College Park, Wellesley, Mass.

Rungtynių pradžio 12:30 v. p. p. ir baigsis 7 val. po pietų. Rungtynės rengiamos ryšium su Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynėmis, kurios įvyks gegužės 9 d. 1983 Toronte. Tą pačią dieną po rungtinių įvyks svečių pagerbimo balius So.

Bostono Piliečių Draugijos salėje 3-čiame aukšte. Bostono ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti rungtynėse ir svečių pagerbime.

Dėl daugiau informacijų prašome skambinti Raimundui Bačiuliui 479-0590 arba šarūnui Norvaišai — 436-8183.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

J. Jurkus, Rochester 5.00
M. R. Kuhlman, Taiwan 13.00
H. Kulber, Brooklyn 3.00
Pr. Sidzikauskas, San Jose 5.00
P. Babickas, Worcester ..10.00
V. Bačiulis, Willowick .. 3.00
A. Burtavičius, Chicago .. 3.00
V. Jakonis, St. Laurent 3.00
V. Kutkus, Dearborn 8.00
A. Dirgėla, Chicago 3.00
K. Laikūnas, Monee 4.00
Dr. V. Bložė, Strongsville 33.00
A. A. B. Lokiui mirus suaukota Dirvai75.00
Hartfordo tautinių šokių grupė "Berželis"20.00
V. Januškis, Cleveland ..10.00
Z. Case-Pavilionytė, Sacramento 8.00
L. Dautartas, Ormand Beach 3.00
ALT S-gos Daytona ir apyl. skyrius50.00
B. Dagys, Clearwater 8.00
K. Šidlauskas, Chicago .. 3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor
savininkas**EAST SHORE REALTY**866 East 185 Street, Cleveland, Ohio
Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Turime namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač apie naują parapiją. Taip pat ir naujų lietuvių kolonijoj, SUNNY HILLS, Floridoje, 955 mylios nuo Clevelando.

Norintieji pirkti ar parduoti prašom kreiptis į mano įstaigą.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

**MATAS & TURNER
REALTY**501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

DALIA KASULAITIS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

**Simon's
Travel**

kviečia JAV ir Kanados
lietuvius keliauti į
LIETUVĄ kartu!!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!

siūlome jaunimui rugpjūčio 6 – rugpjūčio 20

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

1. Gegužės 12	5. Liepos 7	8. Rugsėjo 1
2. Gegužės 19	6. Liepos 14	9. Rugsėjo 8
3. Gegužės 26	7. Liepos 21	10. Spalio 6
4. Birželio 23		11. Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos. Kelionės yra vienos ar dviejų savaitių maršrutu – Vilnius arba Vilnius ir kiti Europos miestai. Visos kelionės lydimos savininkų arba patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Kovo mėnesį bus nupirktos vėlykinės dovanos giminėms Lietuvoje (automobilai ir kiti daiktai).

* Nuperkame kooperatinius butus giminėms Lietuvoje.
* Sutvarkome dokumentus iškvietimams
* Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyrui ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:

2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Montreals — (514) 669-8834 — L. Stankevičius

(Istaigos savininkai Vytas ir Audronė Siminkevičiai
(Kelionių istaigos registracijos numeris — 1835961)

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

• **Dr. Danielius Degėsys**, Vilties draugijos pirmininkas, ir ponis praeitą šeštadienį, kovo 12 d. į savo namus sukvietė Dirvos koncertui ruošti tautos komiteto narius ir juos pavaišino, atsidėkojant už talką, kuri įgalino suruošti su pasisekimu koncertą.

• Į "Antro Kaimo" pastatymą, kuris įvyks balandžio 16 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Dievo Motinos parapijos salėje, bilietus galima įsigyti parapijos svetainėje po pamaldų ar paskambinus St. Butrimui 481-2130 arba V. Brizgiui 261-4079.

Rengia LB Ohio Apygarda.

• **Clevelando Balso** skyriaus metinis susirinkimas įvyks kovo 27 d. 12 val. Dievo Motinos parapijos apatinėje salėje, vietoj numatyto balandžio 17 d. sąryšyje įvykstančio lietuvių teisių ginti komiteto numatomo pranešimo.

• **Raimundas Butkus**, ilgametis TransOhio Savings skyriaus Euclide vedėjas, o vėliau dirbęs centre, dabar paskirtas TransOhio banko viceprezidento asistentu ir bus atsakomingas už Escrow Loan Procesing ir Underwriting departamentų darbą.

TAUTINĖS SĄJUNGOS VAKARONĖ

Vasario 26 d. ALT S-gos Clevelando skyrius turėjo savo tradicinį žiemos pobuvį Lietuvių namuose.

Skyriaus pirm. Antanas Jonaitis vakarą atidarė pasveikindamas gausių narių ir svečių būrelį ir pristatydamas vakaro kalbėtoją Vytautą Smetoną, kurio gražiai ir entuziastiškai perduota kalba buvo daugiau filosofinio negu įpras-

Nijolės Palubinskienės kūrinys "Michigano peizažas" (ofortas), kuris drauge su kitais bus išstatytas jos parodoje Lietuvių namuose Clevelande kovo 26-27 d. Parodą rengia Korp! Giedra.

N. PALUBINSKIENĖS KŪRINIŲ PARODA

š. m. kovo 26-27 d. d. grafikė — Nijolė Palubinskienė išstatys virš 42 kūrinius Clevelando lietuvių visuomenei. Paroda vyks Lietuvių Namų salėje. Oficialus parodos atidarymas šeštadienį, 7:30 val. vakaro. Rengia Korp! Giedra.

Žinomame Clevelando Meno institute Nijolė Palubinskienė baigė tapybą ir grafiką. Dabar daugiausiai reiškiasi įvairių technikų grafikoje.

Nijolė Palubinskienė yra labai kūrybinga ir darbšti menininkė. Su savo kūrinių yra dalyvavusi virš 100 grupinių parodų. Surengusi 10 asmeninių parodų Clevelande, Chicagoje, New Yorke ir kituose JAV miestuose. Jos iliustracijos per ilgus metus puošia "Eglutės" laikraštėlį ir ilgiausią eilę lietuviškų knygų. Šiemet jos grafika praturtina dr. D. Tamulionytės parengtą lietuviškai nekalbantiems vadovėlį — "Lietuviais turim būt".

tinio istorinio ar politinio turinio.

Vakaronė užbaigta jaukiu dalyvių pabendravimu prie kavutės. (am)

Menininkė nesiriboja tik savo kūryba. Ji yra L. B. Kultūros tarybos narė ir dalyvauja įvairiose profesinėse ir kultūrinėse organizacijose.

1982 metais Ohio lietuvių gydytojų draugija įvertino ir pagerbė ją, paskirdami OLG draugijos kultūrinę premiją.

Ateinančioje parodoje turėsime vėl progą pasigėrėti Nijolės Palubinskienės ypatinga interpretacija mūsų nuostabaus pasaulio. (az)

GRANDINĖLĖS ŠVENTĖ

Grandinėlės 30-čio šventė tęsis dvi dienas, kovo 19-tą ir 20-tą.

Šeštadienyje kovo 19, 7 val. vakaro įvyks šventinis koncertas, kurio programą atliks trys grupės: pagrindinė-koncertinė, paruošiama — vaikų ir, specialiai susiorganizavusi buvusių šokėjų grupė. Dievo Motinos parapijos auditorijos scenoje pasirodys apie 90 šokėjų ir muzikantų.

Po programos jaunimo tėvai rengia Grandinėlei

vaišės kavinės patalpose. Tose vaišėse kviečiami dalyvauti visuomenės nariai, norintieji pasidžiaugti grupės 30-čio darbais. Į vaišės vietų skaičius ribotas.

Bilietai kaina į koncertą \$8, \$6, \$4, į vaišes \$3. Juos galima užsisakyti pas Grandinėlės narius arba skambinant telefonu A. Sagienei 442-8674.

Sekmadienyje, kovo 20-tą vyks tautinių šokių pamokos visiems norintiems šokti. Pamokas praves svečiai mokytojai Vytis Beliajus iš Colorado ir Audronė Našlėnaitė-Simon iš Toronto. Pamokų laikas — nuo 12 val. dienos iki 8 val. vakaro. Pertraukų metu bus rodomos skaidrės ir filmai iš Grandinėlės veiklos, 5 val. Eglė Žygaitė skaitys paskaitą apie etninės kultūros reikšmę.

Mokytojų ir paskaitininkės atsikvietimui Grandinėlė gavo paramą iš Ohio Arts Council ir Ohio Humanities Council Joint Program įstaigos.

Grandinėlė

CLEVELANDO PARENGIMAI

• KOVO 19-20 D. Grandinėlės trisdešimtmečio šventė Dievos Motinos parapijos auditorijoje.

• KOVO 20 D., 12 val. šv. Jurgio parapijos salėje "Aušros" 100 m. sukakties minėjimas rengiamas parapijos tarybos.

• KOVO 26-27 D.D. dail. Nijolės Palubinskienės kūrinių paroda Lietuvių Namuose. Rengia Korp. Giedra.

• BALANDŽIO 9 D. Šv. Kazimiero Lituaništinės mokyklos Pavasario šventė Dievo Motinos parapijos salėje.

• BALANDŽIO 10 D. 4 v. p. p. Dr. Danguolės Tamulionytės knygos pristatymas Lietuvių namuose. Rengia Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą.

• BALANDŽIO 10 D., 12 val. šv. Jurgio parapijos salėje šv. Jurgio šventė ir metiniai padėkos pietūs (Velykų stalas). Rengia parapijos tarybą.

• Balandžio 16 D. atvažiuoja "Antras Kaimas" iš Chicago. Ruošia LB Ohio Apygarda Dievo Motinos parapijos salėje.

• BALANDŽIO 17 D. Prof. Augustino Voldemaro 100 metų sukakties minėjimas 4 v. p. p. Lietuvių Namuose.

• BALANDŽIO 23 D. Draminės literatūros vakaras. Ruošia Vaidilos teatras.

Lake Shore & East Park Dr. Very quiet, clean apartment 1 bedroom, air, appliances, garage. \$200.00. Call: 241-0080 or after six 481-4258.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

ALT S-gos Clevelando skyriaus žiemos pobūvyje dalyviai klausosi V. Smetonos paskaitos. J. Garlos nuotr.

AMBER STUDIOS, Inc.

Tel. (216) 531-3500

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

DIRVA

NAUJA LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA

Anatolijus Kairys, naujasis
Lietuvių Rašytojų draugijos
pirmininkas.

Buvusi LR D-jos valdyba
pravedė naujus rinkimus iš
Chicagoje sudarytų rašyto-
jų, ir išrinktieji nariai šio-
mis dienomis pasiskirstė
pareigomis sekančiai:

Anatolijos Kairys — val-

dybos pirmininkas, Česlo-
vas Grincevičius — vicepi-
rmininkas, Adolfas Marke-
lis — sekretorius, Apolinar-
as Bagdonas — išdininkas,
Povilas Gaučys ir Rimas
Vėžys — valdybos nariai
specialiems uždaviniams.

Naujoji LR D-jos valdyba
pradėjo eiti savo pareigas
uo š. m. kovo mėn. 1 die-
nos. Trijų metų kadencija
baigsis 1986 m. kovo 1 d.

• Dr. Vaclovui Čekui mi-
rus, M. Šalinskienė ir F. ir
A. Ignaičiai, žinodami ve-
lionies rūpinimąsi Dirvos
leidimu, jo atminimui pa-
aukojo Dirvai po 25 dol.
Ačiū.

PRISIDĖKIME PRIE LIETUVOS PASIUNTINYBĖS REMONTO

Lietuvos Pasiuntinybės
rūmų remontui tinkamai
užbaigti dar trūksta lėšų.
Iki pavasario yra būtina pa-

statą struktūriniai sustip-
rinti ir jo išlaikinę pusę nu-
volyti.

Lietuvos Pasiuntinybė
yra akivaizdinis Nepriklaus-
omos Lietuvos simbolis.
Jūsų nuoširdi auka Pasiun-
tinybės rūmų remontui bus
Jūsų solidarumo pareiški-
mas išlaikyti šiuos rūmus
iki Lietuvos išlaisvinimo.

Auką siųsti sekančiu ad-
resu:

Legation of Lithuania
2622 16th Street, N.W.
Washington, D. C. 20009

KULTŪROS PREMIJOS

JAV LB Kultūros taryba
1982 metų Kultūros Dar-
buotojo premiją paskyrė
Grandinėlei ir jų vadovam
Aleksandrai ir Liudui Sa-
giams.

1982 metų Teatro Premi-
ja paskirta Henrikui Ka-
činskui.

Premijų mecenatas Lie-
tuvų Fondas.

Premijos bus įteiktos per
Premijų šventę gegužės 14.
New Yorke.

KANDIDATAI Į LB MOKSLO PREMIJĄ

Lietuvių Bendruomenės
Literatūros premija (3000
dol.) šiais metais bus ski-
riama už mokslo veikalus,
išleistus 1981 ar 1982 m. ar-
ba už bet kada parašytus
rankraščius. Vertinimo ko-
misija sudaryta Detroite
tokios sudėties: Dr. Kęstu-
tis Keblys — pirm. (16349
Addison, Southfield, Mich.
48075), dr. R. Kriaučiūnas,
prof. J. Pikūnas, prof. L.
Sabaliūnas, prof. J. Šmulkš-
tys.

Premijos siekia 15 veika-
lų, dauguma rankraštiniai.
Būtent:

1. Marijus Blynas, "Lie-
tuvos senovės paminklai".
2. Albertas Gerutis, "Dr.
Dovas Zaunius".
3. Rimas P. Kabaila,
"Traditional Lithuanian Ar-
chitecture". Rankraštis.
4. Vacys Kavaliūnas,
"Gimtosios žemės giesmė".
Rankraštis.

• OHIO AUTO BODY,
savininkas Jonas Švarcas,
35571 Vine St., Eastlake.
Ohio 44094, sąžiningai ir
gražiai atlieka visus auto-
mobilių taisymo darbus. Iš
nelaimės vietos pašaukius,
automobilį atitepti į savo
dirbtuves ir greitai pataiso.
Skambinkite tel: (216) 942-
8038 ir viskas bus sutvar-
kyta.

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
943-0910.

5. Genovaitė Kazokienė,
"The Life and Work of Kon-
stantinas Mikalojus Čiurlio-
nis". Rankraštis.

6. Raimundas M. Lapas,
"Ten, ekrane sužibus". Ran-
kraštis.

7. Vincentas Liulevičius,
"Išėivijos vaidmuo nepri-
klausomos Lietuvos atkū-
rimo darbe."

8. Stasys Maziliauskas,
"Pioneer Prince in USA".
Rankraštis.

9. Audrius R. Mironas,
"Aušros reikšmė istorijos
perspektyvoje". Rankraštis.

10. Jūratė Rosales, "Bal-
tų kalbų bruožai Iberų pu-
siasalyje". Rankraštis.

11. William R. Schmal-
steig, "The Lithuanian Lan-
guage — Past and Present".

12. Alfonsas Šešplaukis-
Tyruolis, "Lietuvos pėdsa-
kai pasaulinės literatūros
baruose". Rankraštis.

13. Rimvydas Šilbajoris,
"Žodžiai ir prasmė".

14. Tomas Venclova,
"Lietuva pasaulyje".

15. Stasys Yla "M. K.
Čiurlionis — kūrėjas ir
žmogus". Rankraštis.

Vertinimo komisija tikrai
gausų veikalų derlių stro-
piai skaito. Sprendimas bus
paskelbtas balandžio mėne-
sį. Laureatas pagerbtas
Premijų šventėje.

A. A.

DR. VACLOVUI ČEKUI

mirus, jo žmoną EMILIJĄ ir šeimą nuošir-

džiai užjaučiame ir liūdime

Vincentina ir Jonas
Jurkūnai

A. A.

OLGAI KREMERIENEI

mirus, jos sūnums, Amerikos Lietuvių Tau-
tinės Sąjungos nariams, OSKARUI ir AL-
BERTUI bei kitiems Velionės artimiesiems
užuojautą reiškia

Ona Daškevičienė,
Vaclovas ir Vanda Mažeikos,
Mečys ir Valerija Šimkai,
Mečys ir Eleonora Valiukėnai

Brangiai Motinai

A. A.

OLGAI KREMERIENEI

mirus, jos sūnus OSKARĄ ir ALBERTĄ su
šeima, jų liūdesyje nuoširdžiai užjaučiame

Valerija ir Mečys
Š i m k a i

A. A.

DR. VACLOVUI ČEKUI

mirus, jo žmonai EMILIJAI ČEKIENEI, buv.
Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmi-
ninkei, dukterims ir artimiesiems nuoširdžią
užuojautą reiškia

ALT S-gos II-jo skyriaus
valdyba ir nariai

A. A.

DR. VACLOVUI ČEKUI

staiga mirus, žmonai EMILIJAI, dukroms
ALDONAI ir DANGUOLEI su šeimomis bei
kitiems artimiesiems giliausią užuojautą
reiškiame ir kartu liūdime

Liucija ir Antanas
Mažeikos

A. A.

buvusiam Korporacijos "Samogitia" korp-
rantui

JURGIUI JAKUBAUSKUI

mirus, jo žmonai VIKTORIJAI, sūnui DŽIU-
GUI ir jo žmonai, giminėms bei draugams
reiškiame gilią užuojautą

Korp. "Filiae Samogitia" narės:

Danutė Alseikienė
Nelė Apeikienė
Marytė Kizienė
Janė Šepetienė

A. A.

ANTANUI JANKŪNUI

Lietuvoje mirus, mūsų mielus KAZĮ ir KAS-

TYTĮ JANKŪNUS nuoširdžiai užjaučiame ir

liūdime

Jurkūnai